

Generationsskifte i familieejede virksomheder

Samspelet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler

Kandidatspeciale

Juridisk Institut, Aalborg Universitet

Afleveringsdato: 13. maj 2026

Uddannelse: cand.merc.(jur.)

Forfatter: Frederik Valdemar Strømsborg Bach

Vejleder: Susi Hjort Bærentzen

Studienummer: 20205576

Antal anslag: 142.460

Abstract

Succession Planning in Family-Owned Businesses The Interaction Between Danish Tax Law and Company Law

This thesis examines how Danish tax law and company law interact in relation to generational succession planning in family-owned businesses and to what extent the applicable law supports an effective transfer from one generation to the next.

Succession of a family-owned business is not only a transfer of economic value, but also a process involving ownership, control, liquidity and long-term continuity for the business. From a legal perspective, succession planning requires coordination between tax rules and company law structures. The thesis therefore applies a legal dogmatic method to analyse the applicable Danish rules on realization taxation, tax succession, tax-free business conversion and tax-free restructuring.

The analysis is structured around four parameters, which is tax, liquidity, control and flexibility. These parameters are used to assess whether the applicable law supports an effective generational succession in practice. The thesis finds that tax law primarily affects the tax and liquidity aspects of the succession, while company law is particularly relevant for control and flexibility.

The thesis also finds that sole proprietorships are only suitable for effective succession planning to a limited extent. Although tax succession under the Danish Withholding Tax Act may reduce the immediate tax burden, the transfer generally takes place at asset level. This limits the possibilities for gradual succession, differentiated ownership rights and managing control.

On the other hand, the company structure provides more flexibility. Since ownership is divided into shares, company law makes it possible to use differentiated share classes, voting rights and set restrictions on when the shares can be transferred. This makes it possible to separate economic ownership from control and to adapt the succession process to the family's specific circumstances. Tax-free business conversion and restructuring may therefore play an important role by transferring a sole proprietorship into a company structure or by optimising an existing company structure before the succession.

The thesis also assesses the significance of the changes introduced following the adoption of L 123. These changes have improved the conditions for succession by reducing the estate and gift tax, introducing a right to schematic valuation and expanding the possibilities for tax succession in active real estate businesses. These changes improve liquidity and predictability. However, the amendment does not change the fundamental structure of how the rules work. Realisation taxation remains the starting point, and tax succession continues to depend on anti-avoidance rules and other conditions.

The thesis concludes that the interaction between Danish tax law and company law supports effective succession to a significant extent, but mainly where the business is structured in a way that allows the rules to be applied in practice. The applicable law is therefore most effective for companies, where tax reliefs can be combined with company law rules that support control and flexibility. L 123 represents an important improvement, but it does not remove the need for timely structural planning.

Indholdsfortegnelse

1. INDLEDENDE	5
1.1 INDLEDNING.....	5
1.2 PROBLEMFORMULERING.....	6
1.3 AFGRÆSNING.....	6
1.4 METODE.....	7
1.4.1 Retskilder.....	8
1.5 STRUKTUR.....	9
2. DEN RETLIGE RAMME	10
2.1 GENERATIONSSKIFTE OG FAMILIEEJEDE VIRKSOMHEDER.....	11
2.2 VIRKSOMHEDSFORMER.....	13
2.3 VIRKSOMHEDSOMDANNELSE.....	14
2.4 OMSTRUKTURERING.....	15
2.5 OVERDRAGELSE AF VIRKSOMHED.....	18
2.5.1 Skattereligt udgangspunkt.....	18
2.5.2 Skattemæssig succession.....	19
2.6 ÆNDRET RETSTILSTAND SOM FØLGE AF L 123.....	20
2.7 ANALYSEPARAMETRE.....	22
2.8 DELKONKLUSION.....	24
3. ANALYSE AF SAMSPILLET MELLEM DE SKATTE- OG SELSKABSRETLIGE RAMMER FOR GENERATIONSSKIFTE	26
3.1 GENERATIONSSKIFTE I PERSONLIGT DREVET VIRKSOMHED.....	27
3.1.1 Skat.....	28
3.1.2 Likviditet.....	30
3.1.3 Kontrol.....	32
3.1.4 Fleksibilitet.....	33
3.1.5 Delkonklusion.....	34
3.2 GENERATIONSSKIFTE I KAPITALSELSKABET.....	35
3.2.1 Skat.....	36
3.2.2 Likviditet.....	38
3.2.3 Kontrol.....	40
3.2.4 Fleksibilitet.....	41
3.2.5 Delkonklusion.....	43
3.3 VIRKSOMHEDSOMDANNELSE.....	44
3.3.1 Skat.....	45
3.3.2 Likviditet.....	46
3.3.3 Kontrol.....	47
3.3.4 Fleksibilitet.....	48
3.3.5 Delkonklusion.....	48
3.4 OMSTRUKTURERINGSMULIGHEDER I FORBINDELSE MED GENERATIONSSKIFTET.....	49
3.4.1 Skat.....	49
3.4.2 Likviditet.....	51
3.4.3 Kontrol.....	52
3.4.4 Fleksibilitet.....	53
3.4.5 Delkonklusion.....	54
3.5 OPSAMLING AF ANALYSE.....	55
3.5.1 Samspillet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler.....	55
3.5.2 Strukturens betydning for reglernes anvendelighed.....	57
3.5.3 Vurdering af analyseparametre.....	58
4. VURDERING AF L 123	60
4.1 BETYDNINGEN AF L 123 FOR GENERATIONSSKIFTE.....	60
4.2 KRITISK VURDERING OG FORTSATTE UDFORDRINGER.....	61
5. KONKLUSION	64
6. LITTERATURLISTE	68
7. BILAG	70

Lovforkortelser

ABL - Aktieavancebeskatningsloven

BAL - Boafgiftsloven

FUSL - Fusionskatteloven

KSL - Kildeskatteloven

SEL - Selskabsskatteloven

SL - Statskatteloven

SLL - Selskabsloven

VOL - Virksomhedsomdannelsesloven

Øvrige forkortelser

L 123 - Lovforslag nr. L 123 af 2025

SKM - Skatteministeriets afgørelser

1. Indledende

1.1 Indledning

I Danmark findes mere end 60.000 familieejede virksomheder, som beskæftiger mere end 850.000 medarbejdere¹. Familieejede virksomheder udgør derfor en væsentlig del af dansk erhvervsliv og har betydning for både beskæftigelse, værdiskabelse og lokal erhvervsudvikling². Når sådanne virksomheder skal videreføres fra én generation til den næste, er der derfor ikke alene tale om et privat familieanliggende, men også om en problemstilling med bredere samfundsmæssig og erhvervsretlig interesse. Dette understøttes af, at et flertal af den danske befolkning anser det for at være i Danmarks interesse at bevare og styrke familieejede virksomheder, og samtidig ønsker at forbedre rammerne for generationsskifte³.

Et generationsskifte handler imidlertid ikke kun om, hvem der skal eje virksomheden fremover. Det handler også om, hvordan overdragelsen mellem generationerne kan gennemføres uden at virksomhedens økonomi, drift eller fremtidige udvikling svækkes unødigt. I denne forbindelse får både skatteretten og selskabsretten betydning. Skatteretten har særligt betydning for de økonomiske konsekvenser ved overdragelsen, herunder om og hvornår beskatning indtræder, mens selskabsretten har betydning for, hvordan virksomheden kan organiseres. Generationsskifte i familieejede virksomheder kan derfor være en kompleks proces, hvor den retlige tilrettelæggelse får afgørende betydning for, hvordan overdragelsen kan gennemføres i praksis.

Der findes ikke én specifik måde at gennemføre et generationsskifte på. Overdragelsen kan blandt andet være afhængig af, om virksomheden er drevet som kapitalselskab eller personligt drevet virksomhed. De forskellige virksomhedsformer er underlagt forskellige retlige rammer, hvilket kan få betydning for, hvordan overdragelsen kan gennemføres, og hvilke regler der kan bringes i anvendelse. Generationsskifte rejser derfor ikke alene spørgsmål om selve overdragelsen, men også om den struktur, som virksomheden er placeret i.

De seneste års politiske fokus på at fremme mulighederne for generationsskifte er blevet aktualiseret ved lovforslag L 123⁴. Lovforslaget medførte blandt andet ændringer i relation til bo- og gaveafgift,

---

¹ Vækst i Generationer: *Danskernes holdning til familieejerskab* s. 2

² Dansk Erhverv: *Danskerne undervurderer beskæftigelsen i de familieejede virksomheder*.

³ Vækst i Generationer: *Danskernes holdning til familieejerskab* s. 2

⁴ Skatteministeriet: *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*.

skematisk værdiansættelse og adgangen til skattemæssig succession for visse typer af virksomheder⁵. Lovændringerne rejser derfor spørgsmål om, hvilken betydning de nye regler har for mulighederne for at gennemføre generationsskifte i familieejede virksomheder.

Formålet med dette speciale er på den baggrund at undersøge, i hvilket omfang samspillet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler understøtter gennemførelsen af et effektivt generationsskifte i familieejede virksomheder. I den forbindelse inddrages de ændringer, der blev gennemført på baggrund af L 123, idet disse har betydning for vurderingen af reglernes praktiske anvendelighed og de skatte- og afgiftsretlige rammer for generationsskifte.

1.2 Problemformulering

I hvilket omfang understøtter samspillet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler gennemførelsen af et effektivt generationsskifte i familieejede virksomheder?

1.3 Afgræsning

Hovedformålet i dette speciale er samspillet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler, der har betydning for generationsskifte i familieejede virksomheder. Formålet er dermed at fastlægge, analysere og vurdere gældende ret⁶. Herudover indeholder specialet en kritisk vurdering af gældende ret og reglernes praktiske funktion, sammenhæng og proportionalitet, i det omfang, dette er nødvendigt for at besvare specialets problemformulering. Specialet har imidlertid ikke til formål at udarbejde en retspolitisk analyse (de lege ferenda) eller opstille selvstændige lovforslag⁷.

Specialet afgrænses herudover til generationsskifte inden for familien. Der fokuseres hovedsageligt på overdragelser i levende live, idet det særligt er i disse situationer, at samspillet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler får betydning for, hvordan overdragelsen kan tilrettelægges. Overdragelser ved død, bobehandling og øvrige arveretlige problemstillinger behandles derfor ikke selvstændigt.

I forhold til selskabsretten afgrænses specialet til de virksomhedsformer og strukturændringer, som er centrale for problemformuleringen. Analysen tager derfor særligt udgangspunkt i den personligt drevne virksomhed og kapitalselskaber. Personselskaber, herunder interessentskaber og

---

⁵ Skatteministeriet: L 123, Tillæg C, *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*

⁶ Munk-Hansen: *Retsvidenskabsteori*, s. 204

⁷ Munk-Hansen: *Retsvidenskabsteori*, s. 74-75

kommanditselskaber, inddrages alene i det omfang, de er nødvendige for at vurdere mulighederne i den personligt drevne virksomhedsstruktur, men behandles således ikke selvstændigt. Tilsvarende afgrænses specialet fra en generel selskabsretlig gennemgang af kapitalselskabet, idet der alene fokuseres på de regler, der har betydning i sammenhæng med generationsskiftet.

Specialet afgrænses desuden fra erhvervsøkonomisk analyse af værdiansættelse eller andre regnskabsmæssige forhold. I stedet fokuseres der på de regler, der regulerer overdragelsen, de strukturelle muligheder for at tilrettelægge den, og de begrænsninger som knytter sig til anvendelsen af de skatte- og selskabsretlige regler.

1.4 Metode

Dette afsnit har til formål at redegøre for den metodiske tilgang til dette speciale samt præsentere de typer af retskilder og øvrigt kildemateriale, der anvendes igennem dette speciale.

Mens jura har til formål at fastlægge, hvad der er gældende ret, benyttes juridisk metode til at argumentere og udlede, hvad der må anses for gældende ret i konkrete tilfælde.⁸ Dette speciale er udarbejdet med afsæt i den retsdogmatiske metode. Denne metode har til formål at beskrive, fortolke, systematisere og analysere gældende ret (de lege lata)⁹. I specialet anvendes metoden til at fastlægge de retlige rammer for generationsskifte af familieejede virksomheder og til at undersøge, hvordan reglerne må forstås og anvendes i lyset af specialets problemformulering¹⁰.

Dette betyder, at den retsdogmatiske metode anvendes i to led. Indledningsvist benyttes metoden til at fastlægge de retlige rammer for området i kapitel 2. Her beskrives og systematiseres de centrale begreber, de selskabsretlige rammer, virksomhedsomdannelse, omstrukturering, det skatteretlige udgangspunkt, successionsreglerne og lovændringerne som følge af L 123. Efterfølgende anvendes den juridiske metode analytisk i kapitel 3 og 4 til at undersøge, hvordan de gældende skatte- og selskabsretlige regler virker i praksis, og i hvilket omfang de samlet understøtter gennemførelsen af et effektivt generationsskifte. Specialet bevæger sig derfor fra at systematisere gældende ret til at vurdere reglerens indbyrdes funktion og anvendelighed ud fra problemformuleringen.

---

⁸ Høilund, s. 9

⁹ Munk-Hansen: *Retsvidenskabsteori*, s. 204

¹⁰ Munk-Hansen: *Den juridiske løsning - Introduktion til den juridiske metode*, s. 11

Som led i den metodiske tilgang anvendes fire analyseparametre, som er skat, likviditet, kontrol og fleksibilitet. Disse analyseparametre fungerer som analytiske vurderingsmomenter og er opstillet på baggrund af specialets problemformulering og den retlige ramme. Parametrene anvendes systematisk i specialets analyse til at belyse, hvornår et generationsskifte kan anses for effektivt. Anvendelse af analyseparametrene gør det muligt at undersøge samspillet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler på et ensartet grundlag. Samtidigt gør parametrene det muligt at vurdere reglernes formål i relation til deres praktiske anvendelighed.

1.4.1 Retskilder

Retskilder er de kilder, der anvendes til at fastlægge, hvad der udgør gældende ret¹¹. De omfatter både skrevne regler og uskrevne principper og danner dermed det retlige grundlag i en given situation¹². I dette speciale anvendes forskellige typer af retskilder til at beskrive, fortolke, systematisere og analysere gældende ret. Ifølge den nordiske retstradition er der fire grundlæggende retskildegrupper, som er lovgivningen, retspraksis, retssædvane og forholdets natur¹³. Følgende afsnit har til formål at redegøre for, hvordan retskilderne anvendes i dette speciale.

Loven

Loven er den centrale retskilde i den moderne demokratiske retsstat¹⁴. Idet formålet med specialet er at belyse, hvordan samspillet mellem de skatte- og selskabsretlige regler understøtter gennemførelsen af et effektivt generationsskifte, er det ligeledes naturligt, at loven udgør den primære retskilde i dette speciale. Der bliver særligt inddraget statsskatteloven, kildeskatteloven, aktieavancebeskatningsloven, boafgiftsloven, selskabsloven, virksomhedsomdannelsesloven, fusionsskatteloven og selskabsskatteloven. Herudover bliver L 123 inddraget, fordi lovforslaget har ændret de skatte- og afgiftsretlige rammer for generationsskifte og dermed haft direkte betydning for den retstilstand, som specialet analyserer.

Til at fortolke lovgivningen inddrages lovforarbejder som en central sekundær retskilde. Lovforarbejderne er det betydelige arbejde, som går forud for lovforslagets endelige vedtagelse¹⁵. Lovforarbejder kan være betænkninger, bemærkninger samt forberedelse og høringssvar, og kan

---

¹¹ Hansen & Werlauff, s. 107

¹² Hansen & Werlauff, s. 107

¹³ Munk-Hansen: *Den juridiske løsning - Introduktion til den juridiske metode*, s. 16

¹⁴ Olsen, s. 89

¹⁵ Olsen, s. 93

benyttes til at argumentere for, hvordan loven skal fortolkes^{16 17}. I dette speciale anvendes særligt bemærkningerne til L 123, herunder fremsættelsestalen, betænkninger, ministersvar og høringsvar. Forarbejderne anvendes til at klarlægge lovgivers formål, rækkevidden af de enkelte ændringer og den afvejning, som ligger bag reglernes udformning.

Retspraksis

Retspraksis er en af de fire retskildegrupper og omfatter afgørelser truffet af domstolene¹⁸. Gennem deres afgørelser udøver domstolene en retsskabende og lovfortolkende funktion¹⁹. I dette speciale bruges retspraksis til at klarlægge den gældende retstilstand og til at belyse, hvordan reglerne anvendes i praksis. I specialet inddrages særligt praksis, der vedrører afgrænsningen mellem aktiv erhvervsvirksomhed og passiv kapitalanbringelse samt de skattemæssige konsekvenser af strukturændringer.

Øvrige kilder

Herudover inddrages retslitteratur og andre sekundære kilder som støtte for den juridiske argumentation til at besvare problemstillingen. Retlitteratur er fagbøger om juridiske emner og anses ikke for at være en retskilde, men i stedet som forfatterens egen fortolkning af gældende ret, som kan bruges som støtte til at forstå, strukturere og perspektivere de juridiske problemstillinger²⁰. I dette speciale anvendes hovedsageligt fagspecifikke lærebøger, der bruges til støtte i forhold til udarbejdelse af den retlige ramme. Tilsvarende anvendes juridiske vejledninger, internetkilder og øvrige kilder alene i supplerende omfang og med opmærksomhed på deres mere beskedne retskildemæssige værdi.

1.5 Struktur

Specialet er struktureret således, at der indledningsvist foretages en præcisering af problemstilling og metode, hvorefter den retlige redegørelse danner grundlag for den efterfølgende analyse. På baggrund heraf foretages en sammenkobling af analysens resultater, hvorefter specialet afsluttes med en konklusion. Denne struktur er valgt, fordi specialets problemformulering forudsætter, at de enkelte regler først klarlægges, før deres indbyrdes samspil kan vurderes.

---

¹⁶ Munk-Hansen: *Den juridiske løsning - Introduktion til den juridiske metode*, s. 56

¹⁷ Høilund, s. 25

¹⁸ Munk-Hansen: *Den juridiske løsning - Introduktion til den juridiske metode*, s. 65

¹⁹ Munk-Hansen: *Den juridiske løsning - Introduktion til den juridiske metode*, s. 65

²⁰ Munk-Hansen: *Den juridiske løsning - Introduktion til den juridiske metode*, s. 80

Efter dette indledende kapitel følger kapitel 2, der har til formål at opstille specialets retlige og begrebsmæssige udgangspunkt. Her redegøres der for regler, begreber og de fire analyseparametre, som samlet udgør det redegørende fundament for resten af specialet.

Kapitel 3 udgør specialets egentlige analyse. Her undersøges det i fire delafsnit, hvordan samspillet mellem de skatte- og selskabsretlige regler påvirker muligheden for at gennemføre et effektivt generationsskifte. I de fire delafsnit anvendes analyseparametrene systematisk for at kunne sammenholde de forskellige strukturelle udgangspunkter. Herefter løftes analysen fra det enkelte regelsæt og den enkelte virksomhedsform til en samlet vurdering af, om regelsættene fungerer hensigtsmæssigt og proportionalt i praksis.

I kapitel 4 foretages en kritisk analyse af L 123 og dets betydning for mulighederne for at gennemføre et effektivt generationsskifte. Herudover vurderes de retlige usikkerheder og praktiske udfordringer, som fortsat består efter lovændringerne.

Afslutningsvist samler kapitel 5 specialets resultater i en konklusion, hvor problemformuleringen besvares på baggrund af den redegørende gennemgang, analysen og den sammenkoblende vurdering.

2. Den retlige ramme

Dette kapitel har til formål at fastlægge det retlige og begrebsmæssige udgangspunkt for specialets analyse. Kapitlet er udarbejdet efter en retsdogmatisk metode og har til hensigt at klarlægge gældende ret på de områder, der er centrale for vurderingen af generationsskifte i familieejede virksomheder.

Indledningsvist foretages der en afklaring af de centrale begreber, som specialet hviler på, herunder generationsskifte og familieejede virksomheder. Begrebsafklaring er nødvendig, fordi der ikke findes en entydig lovbestemt definition af begreberne, og fordi begrebsforståelsen har betydning for afgrænsningen af specialet og den efterfølgende analyse.

Herefter redegøres der i afsnit 2.2 for de relevante virksomhedsformer, herunder den personligt drevne virksomhed og kapitalsekskabet, som udgør det strukturelle udgangspunkt for generationsskifte. Formålet er at klarlægge de retlige forskelle mellem de to virksomhedsformer, som har væsentlig betydning for de muligheder og begrænsninger, der gør sig gældende i relation til overdragelse.

I afsnit 2.3 og 2.4 behandles henholdsvis virksomhedsomdannelse og omstrukturering, som har til formål at redegøre for de retlige muligheder for at ændre virksomhedens struktur forud for et generationsskifte, herunder reglerne i virksomhedsomdannelsesloven og fusionsskatteloven. Redegørelsen fokuserer på de retlige betingelser og rammer for at ændre strukturen.

Afsnit 2.5 omhandler overdragelse af virksomheder og er opdelt i et skatteretligt udgangspunkt og reglerne om skattemæssig succession. Der redegøres for realisationsbeskatning som hovedregel samt de undtagelser hertil, særligt i kildeskattelovens § 33 C og aktieavancebeskatningslovens § 34. Formålet er at klarlægge de skattemæssige konsekvenser ved overdragelse og de betingelser, der knytter sig til anvendelsen af succession.

Herefter redegøres der i afsnit 2.6 for den ændrede retstilstand som følge af L 123. Formålet er at klarlægge indholdet af de væsentligste ændringer, herunder i relation til succession og bo- og gaveafgift, som grundlag for den efterfølgende analyse.

I afsnit 2.7 præsenteres de analyseparametre, som anvendes til at vurdere, hvornår et generationsskifte kan anses for effektivt. Parametrene fungerer som den metodiske ramme for den efterfølgende analyse i kapitel 3.

Afslutningsvist sammenfattes kapitlets hovedpointer i en delkonklusion i afsnit 2.8.

Kapitlet udgør således det redegørende fundament for specialet og har til formål at etablere det retlige udgangspunkt for efterfølgende at kunne analysere samspillet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler.

2.1 Generationsskifte og familieejede virksomheder

Dette speciale omhandler generationsskifte i familieejede virksomheder. Begreberne generationsskifte og familieejede virksomheder er imidlertid ikke entydigt defineret i dansk lovgivning på en måde, der direkte kan anvendes i relation til specialets problemformulering. Afsnittet har derfor til formål at fastlægge, hvordan begreberne forstås i dette speciale, og dermed skabe det begrebsmæssige udgangspunkt for den efterfølgende redegørelse og analyse.

En erhvervsvirksomhed er ifølge Skatteministeriet karakteriseret ved ”*at der for egen regning og risiko udøves virksomhed af økonomisk karakter med det formål at opnå et økonomisk overskud*”²¹. Virksomheden kan drives i forskellige former, eksempelvis som personligt drevet virksomhed eller kapitalselskab. Denne sondring har betydning for reguleringen af ejerskab, hæftelse og beskatning, og udgør derfor et centralt udgangspunkt for specialets videre behandling af generationsskifte.^{22 23}

Der findes ikke en generel lovbestemt definition af familieejede virksomheder i dansk ret. I dette speciale forstås en familieejet virksomhed derfor som en virksomhed, hvor ejerskab og bestemmende indflydelse er samlet hos én familie. Denne forståelse er med udgangspunkt i selskabslovens § 7, hvor bestemmende indflydelse knytter sig til beføjelsen til at styre virksomhedens økonomiske og driftsmæssige beslutninger. Det afgørende er således ikke alene det formelle ejerskab, men også hvor den reelle kontrol over virksomheden er placeret. Denne sondring er central i generationsskiftesammenhæng, idet overdragelsen ikke alene vedrører økonomiske værdier, men også overførsel af kontrol og beslutningskompetence²⁴.

Med udgangspunkt i denne forståelse bliver generationsskifte den mekanisme, hvorved det fortsatte familieejerskab og denne fortsatte kontrol søges videreført fra én generation til den næste. Generationsskifte forstås således som den økonomiske og retlige overgang af en virksomhed eller ejerandele heraf fra en generation til en anden inden for familien. Generationsskiftet vil ofte indebære en overdragelse til den nære familie, eksempelvis ved overdragelse fra forældre til børn eller børnebørn. Imidlertid kan generationsskifte også omfatte overdragelse til en bredere familiekreds, herunder søskende, nevøer eller niecer, hvor det bærende hensyn i forbindelse med overdragelsen er at bevare familiens kontrol over virksomheden.²⁵

Angående selve overdragelsesformen omfatter generationsskifte enhver overgang, uanset om denne sker ved gave, salg, arv eller som en kombination heraf. Netop fordi generationsskifte kan antage flere forskellige former, får de retlige og økonomiske rammer for overdragelsen selvstændig betydning.²⁶

---

²¹ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.C.1.1. Begrebet selvstændig erhvervsvirksomhed*

²² Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. A.D.4.1. Virksomhedsformer og deres hæftelse.*

²³ Serup, s. 441-442

²⁴ Serup, s. 26

²⁵ Serup, s. 21

²⁶ Serup, s. 21

I dette speciale rettes fokus særligt mod planlagte overdragelser i levende live, idet det særligt er i disse situationer, at samspillet mellem de skatte- og selskabsretlige regler får betydning for, hvordan overdragelsen kan tilrettelægges. Begrebet generationsskifte omfatter derfor ikke udelukkende det endelige ejerskifte, men også de dispositioner, der foretages forud for overdragelsen med henblik på at gøre denne hensigtsmæssig. Dette gælder ved valg af virksomhedsform, virksomhedsomdannelse og omstrukturering.

I specialets henseende må generationsskifte derfor forstås som den samlede proces og ikke udelukkende en enkeltstående transaktion i forbindelse med overdragelsen.

2.2 Virksomhedsformer

I dansk ret kan erhvervsvirksomheder drives i forskellige virksomhedsformer. Valget af virksomhedsform udgør det strukturelle udgangspunkt for generationsskiftet og har central betydning for, hvilke skatte- og selskabsretlige regler der finder anvendelse. Dette speciale fokuserer hovedsageligt på kapitalselskaber og personligt drevne virksomheder, idet disse udgør en væsentlig andel af de nyetablerede virksomheder i Danmark²⁷. Mellem disse virksomhedsformer består der væsentlige forskelle i relation til ejerskab, hæftelsesforhold, kontrolmuligheder samt den skattemæssige behandling ved overdragelse^{28,29}.

En personligt drevet virksomhed er kendetegnet ved, at virksomheden ikke udgør et selvstændigt juridisk retssubjekt, hvilket indebærer, at ejeren hæfter personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser. Ejerskabet er ikke opdelt i kapitalandele, men knytter sig direkte til virksomhedens aktiver og passiver. En overdragelse af en personligt drevet virksomhed vil derfor som udgangspunkt ske ved overdragelse af de enkelte aktiver og passiver³⁰. Såfremt den personligt drevne virksomhed har flere deltagere, kaldes det et interessentskab, og hvis kun én af parterne hæfter personligt, er der tale om et kommanditselskab. Disse selskaber er selvstændige juridiske enheder, men ikke selvstændige skattesubjekter, og deltagerne beskattes derfor forholdsmæssigt af deres andel i virksomheden.³¹

---

²⁷ Danmarks Eksport- og Investeringsfond: *Status på nystiftede virksomheder i 2024*.

²⁸ Serup, s. 441-442

²⁹ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. A.D.4.1. Virksomhedsformer og deres hæftelse*.

³⁰ Serup, s. 646

³¹ Serup, s. 441-442

Kapitalselskaber omfatter aktieselskaber og anpartsselskaber, som modsat den personligt drevne virksomhed udgør selvstændige juridiske enheder, jf. SLL § 1, stk. 2. Dette indebærer, at kapitalejernes personlige formue adskilles fra virksomhedens formue. Herudover er kapitalselskabet kendetegnet ved, at kapitalejerne som udgangspunkt alene hæfter med deres indskudte kapital, og ejerskabet er opdelt i kapitalandele i form af aktier eller anparter, jf. SLL § 5. Kapitalandelene udgør både de økonomiske rettigheder og de forvaltningsmæssige beføjelser i selskabet. Fordelingen af disse rettigheder sker i selskabets vedtægter, jf. SLL §§ 45-47. Den selskabsretlige struktur medfører, at ejerskabet kan overdrages helt eller delvist uden at selskabets aktiver og passiver i sig selv overdrages.

Forskellen mellem de to virksomhedsformer indebærer, at overdragelse i en personligt drevet virksomhed typisk gennemføres som en aktivoverdragelse, mens overdragelse i et kapitalselskab gennemføres som en overdragelse af kapitalandele. Disse overdragelsesformer er underlagt forskellige skatteretlige regelsæt, herunder statsskattelovens principper om realisationsbeskatning samt aktieavancebeskatningsloven ved overdragelse af kapitalandele.

2.3 Virksomhedsomdannelse

Virksomhedsomdannelse indebærer en ændring af virksomhedens retlige form, typisk fra en personligt drevet virksomhed til et kapitalselskab. Formålet med en sådan omdannelse er at etablere virksomheden som et selvstændigt juridisk retssubjekt, hvor ejerskabet er opdelt i kapitalandele.

Den selskabsretlige regulering af kapitalselskaber fremgår af selskabsloven, mens den skattemæssige behandling af virksomhedsomdannelse reguleres af virksomhedsomdannelsesloven. Ved en virksomhedsomdannelse overføres virksomhedens aktiver og passiver til et nystiftet selskab mod vederlag i form af kapitalandele, jf. VOL § 1, stk. 1. Dette medfører, at virksomheden ikke længere er knyttet til ejeren personligt, men i stedet udgør et selvstændigt juridisk retssubjekt.³²

Efter de almindelige skatteretlige principper vil en sådan overdragelse som udgangspunkt udløse beskatning efter realisationsprincippet, idet virksomhedens aktiver anses for afstået, jf. SL §§ 4-6. Virksomhedsomdannelsesloven indeholder imidlertid regler om skattefri virksomhedsomdannelse,

---

³² Serup, s. 467

hvorefter fortjeneste eller tab ikke medregnes i den skattepligtige indkomst ved omdannelsen, jf. VOL § 4.

Ved skattefri virksomhedsomdannelse indtræder selskabet i ejerens skattemæssige stilling, hvilket indebærer, at der sker succession i de overdragne aktiver. Beskatningen bortfalder således ikke, men udskydes til et senere tidspunkt³³. Skattefri virksomhedsomdannelse muliggør imidlertid en ændring i virksomhedens struktur uden umiddelbar beskatning. Anvendelse af skattefri virksomhedsomdannelse kræver, at betingelserne herfor er opfyldt, jf. VOL §§ 1-2.

Adgangen til skattefri virksomhedsomdannelse er betinget af en række krav. Det er blandt andet en betingelse, at hele virksomheden overdrages til selskabet, og at vederlaget udelukkende består af kapitalandele, jf. VOL § 2, stk. 1. Herudover stilles der krav til virksomhedens erhvervsmæssige karakter samt til udarbejdelse af åbningsbalance og overholdelse af visse frister, jf. VOL § 3.

Virksomhedsomdannelse forudsætter således, at virksomheden opfylder de lovbestemte betingelser, og at omdannelsen gennemføres i overensstemmelse med de formelle krav i virksomhedsomdannelsesloven.

2.4 Omstrukturering

I dette speciale er virksomhedsomdannelse og omstrukturering opdelt i særskilte kapitler. Baggrunden for denne sontring er, at virksomhedsomdannelse adskiller sig fra de øvrige omstrukturingsformer ved at omhandle overgangen fra personligt drevet virksomhed til kapitalselskab, mens de øvrige omstrukturingsmuligheder primært vedrører ændringer inden for en allerede etableret selskabsstruktur. Opdelingen har således både en systematisk og en analytisk baggrund, idet virksomhedsomdannelse kan udgøre et forudgående led, før de øvrige omstrukturingsmuligheder kan anvendes.

Omstrukturering forstås i dette speciale som ændringer i en virksomheds ejer- eller selskabsstruktur³⁴. I generationsskiftesammenhæng er de mest centrale omstrukturingsformer aktieombytning, spaltning og tilførsel af aktiver. Fælles for disse omstrukturingsformer er, at de kan gennemføres

---

³³ Serup, s. 467

³⁴ Serup, s. 441

enten skattepligtigt efter de almindelige regler eller skattefrit, hvis betingelserne i de særlige skatteretlige regler er opfyldt³⁵.

Det skatteretlige udgangspunkt ved anvendelse af de forskellige omstruktureringsformer er realisationsbeskatning, jf. SL §§ 4-5. Dette indebærer, at en overdragelse af aktiver eller kapitalandele som udgangspunkt anses som en afståelse, hvor eventuelle gevinster beskattes. Dette udgangspunkt kan imidlertid fraviges ved at anvende de skattefrie omstruktureringsmuligheder, hvor beskatningen udskydes efter et kontinuitetsprincip. Kontinuitetsprincippet indebærer, at de skattemæssige værdier videreføres i den nye struktur, således at der ikke sker beskatning på omstruktureringstidspunktet.³⁶

De skattefrie omstruktureringsformer kan efter omstændighederne gennemføres enten med tilladelse fra Skatteforvaltningen eller efter objektive regler uden tilladelse. Ved tilladelsesordningen foretages der en konkret vurdering af omstruktureringens formål, mens anvendelse uden tilladelse forudsætter, at de objektive betingelser i lovgivningen er opfyldt, herunder at aktierne ikke afstås i en periode på tre år fra omstruktureringstidspunktet. Det objektive system har til formål at sikre en mere enkel adgang til omstrukturering, samtidig med at værnsregler sikrer, at der ikke sker omgåelse af beskatning.³⁷

Skattefri aktieombytning er reguleret i aktieavancebeskatningslovens § 36. Ved aktieombytning forstås en transaktion, hvor kapitalejerne i et selskab overdrager deres kapitalandele til et andet selskab mod vederlag i kapitalandele i det erhvervende selskab³⁸. Aktieombytning anvendes særligt til at etablere en holdingstruktur, hvor kapitalejeren fremover ejer driftsselskabet indirekte gennem et holdingselskab. En holdingstruktur indebærer således, at ét selskab ejer kapitalandele i et andet selskab, typisk således at holdingselskabet ejer kapitalandelene i driftsselskabet³⁹. Selskabsretligt er der ikke tale om en særskilt selskabstype, men om en ejerstruktur inden for kapital-selskabsformen, jf. SLL §§ 6 og 7.⁴⁰

---

³⁵ Serup, s. 512, 537 & 579

³⁶ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.5.2.1 Skattefri fusion - en introduktion*

³⁷ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.1 Generelt om det objektive system*

³⁸ Serup, s. 512

³⁹ Serup, s. 512

⁴⁰ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.4.1 Betingelser for skattefri aktieombytning uden tilladelse*

For at kunne anvende skattefri aktieombytning er det et krav, at følgende betingelser er opfyldt. Det erhvervende selskab opnår bestemmende indflydelse over det erhvervede selskab, jf. ABL § 36, stk. 1. Vederlaget består som udgangspunkt udelukkende af kapitalandele i det erhvervende selskab, jf. ABL § 36, stk. 2. Ved gennemførelse uden tilladelse efter det objektive system gælder der endvidere et holdingkrav, hvorefter kapitalandelene som udgangspunkt ikke må afstås i en periode på tre år, jf. ABL § 36, stk. 6⁴¹.

Skattefri spaltning er reguleret i fusionsskattelovens § 15 a. Ved spaltning overføres et selskabs aktiver og passiver helt eller delvist til ét eller flere modtagende selskaber mod vederlag i kapitalandele til det indskydende selskabs kapitalejere, jf. FUSL § 15 a. Spaltning kan gennemføres som ophørsspaltning eller grenspaltning, afhængigt af om det indskydende selskab ophører⁴². For at kunne benytte skattefri spaltning er det blandt andet en betingelse, at der sker en fordeling af aktiver og passiver mellem de deltagende selskaber, og at vederlaget ydes i kapitalandele i de modtagende selskaber, jf. FUSL § 15 a, stk. 2. Herudover er det en forudsætning, at der sker skattemæssig kontinuitet, således at de skattemæssige værdier videreføres i de modtagende selskaber. Spaltning kan gennemføres enten med tilladelse fra Skatteforvaltningen eller efter de objektive regler i fusionsskatteloven⁴³.

Skattefri tilførsel af aktiver er reguleret i fusionsskattelovens § 15 c. Ved tilførsel af aktiver overfører et selskab en samlet virksomhed eller en selvstændig gren heraf til et andet selskab mod vederlag i kapitalandele i det modtagende selskab. Det er en betingelse, at der overføres en økonomisk enhed, der kan fungere selvstændigt, og at vederlaget som udgangspunkt ydes i kapitalandele, jf. FUSL § 15 c, stk. 2. Ligesom ved de øvrige omstruktureringsformer forudsætter anvendelsen, at der sker skattemæssig succession. Tilførsel af aktiver kan, ligesom de øvrige omstruktureringsformer, gennemføres enten med tilladelse fra Skatteforvaltningen eller efter de objektive regler i lovgivningen^{44,45}.

---

⁴¹ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.4.1 Betingelser for skattefri aktieombytning uden tilladelse*

⁴² Serup, s. 578

⁴³ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.2.1 Hovedregler vedrørende spaltning*

⁴⁴ Serup, s. 567

⁴⁵ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.3.1 Betingelser for skattefri tilførsel af aktiver uden tilladelse*

Det er væsentligt at sondre mellem de civilretlige og skatteretlige virkninger af omstrukturering. Civilretligt medfører omstruktureringen en ændring af ejer- eller selskabsstrukturen. Skatteretligt er spørgsmålet derimod, om omstruktureringen udløser beskatning, eller om beskatningen kan udskydes efter reglerne om skattefri omstrukturering. Reglerne indebærer således ikke, at beskatningen bortfalder, men at den udskydes gennem videreførelse af de skattemæssige værdier.

2.5 Overdragelse af virksomhed

2.5.1 Skatteretligt udgangspunkt

Overførsel af virksomhed og formue mellem generationer medfører som udgangspunkt skattemæssige konsekvenser. En virksomhedsoverdragelse behandles skatteretligt som en afståelse, hvor beskatning som hovedregel indtræder ved realisation. Det almindelige realisationsprincip indebærer således, at latente gevinster, der er opbygget i ejerperioden, som udgangspunkt beskattes på overdragelsestidspunktet.

De grundlæggende bestemmelser for fysiske personers opgørelse af skattepligtig indkomst følger af statsskattelovens §§ 4-6. I den skattepligtige indkomst medregnes den skattepligtiges samlede årsindtægter som udgangspunkt ved opgørelsen, jf. SL § 4. Dette udgangspunkt er imidlertid underlagt visse undtagelser efter statsskattelovens § 5, hvorefter visse indtægter ikke medregnes, herunder blandt andet arv og gaver, jf. SL § 5, litra b. Statsskatteloven danner dermed det almindelige skatteretlige udgangspunkt, men afståelse af virksomheder og kapitalandele reguleres i betydeligt omfang af særregler. Ved overdragelse af kapitalandele finder aktieavancebeskatningsloven anvendelse, mens afståelse af en personligt drevet virksomhed reguleres gennem særregler som blandt andet genvundne afskrivninger, goodwill og fast ejendom⁴⁶.

Det skatteretlige udgangspunkt indebærer derfor, at overdrageren som hovedregel beskattes af de gevinster, der realiseres ved overdragelsen. Dette gælder uanset, om overdragelsen sker til tredjemand eller inden for familien. I generationsskiftesammenhæng er det derfor ikke alene selve beskatningen, men også tidspunktet for beskatningens indtræden, der har betydning for den retlige ramme for overdragelsen.

---

⁴⁶ Serup, s. 168

Overdrages virksomheden helt eller delvist som gave eller arv, beskattes overdragelsen ikke nødvendigvis alene efter reglerne om indkomst- eller avancebeskatning. Visse gaver og arv er omfattet af boafgiftsloven, hvor afgiftspligten og afgiftssatsen afhænger af overdragelsens karakter og relationen mellem overdrager og erhverver, jf. BAL §§ 1 og 22. Bo- og gaveafgiften skal derfor ses i sammenhæng med indkomst- og avancebeskatningen, idet den udgør et selvstændigt afgiftsretligt lag i beskatningen.

2.5.2 Skattemæssig succession

Det skatteretlige udgangspunkt om realisationsbeskatning kan i visse tilfælde fraviges, hvis reglerne om skattemæssig succession finder anvendelse. Skattemæssig succession indebærer, at erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling⁴⁷. Dette medfører, at eventuelle avancer og genvundne afskrivninger ikke beskattes hos overdrageren på overdragelsestidspunktet, men videreføres hos erhververen og beskattes først ved senere realisation. Skattemæssig succession indebærer dermed ikke skattefrihed, men alene en udskydelse af beskatningen.⁴⁸

Reglerne om overdragelse med skattemæssig succession findes hovedsageligt i kildeskatteloven og aktieavancebeskatningsloven. Kildeskattelovens § 33 C finder anvendelse ved succession i overdragelsen af personligt drevne virksomheder eller dele heraf, mens succession ved overdragelse af kapital selskaber er reguleret i aktieavancebeskatningslovens § 34. Bestemmelserne udgør særregler og skal derfor forstås som undtagelser til det almindelige udgangspunkt om realisationsbeskatning.

Anvendelsen af skattemæssig succession er betinget af, at de lovbestemte krav er opfyldt. Efter kildeskatteloven kan succession anvendes ved overdragelse i levende live til en nærmere afgrænset personkreds, herunder børn, børnebørn, søskende og visse andre nærtstående, jf. KSL § 33 C, stk. 1-2. Tilsvarende kan succession efter aktieavancebeskatningsloven anvendes ved overdragelse af kapitalandele til en nærmere afgrænset personkreds, når betingelserne i bestemmelsen er opfyldt, jf. ABL § 34.

Et centralt krav for succession er, at overdragelsen vedrører en erhvervmæssig virksomhed. Reglerne kan derfor som udgangspunkt ikke anvendes, hvis virksomheden i overvejende grad består af passiv

---

⁴⁷ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1*. C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession

⁴⁸ Serup, s. 321

kapitalanbringelse. Denne afgrænsning kommer særligt til udtryk i *pengetanksreglen*, hvor der stilles krav til selskabets aktivitet og aktivsammensætning, jf. ABL § 34. Formålet med afgrænsningen er at adskille reelle virksomhedsoverdragelser fra overdragelser, der i højere grad har karakter af formueoverførsel.⁴⁹

I relation til personligt drevne virksomheder følger det tilsvarende af kildeskattelovens § 33 C, at succession forudsætter overdragelse af en erhvervsvirksomhed eller en andel heraf. Bestemmelsen omfatter således ikke overdragelse af enkeltstående formueaktiver, der ikke er kvalificeret som erhvervsmæssig virksomhed. Denne sondring har betydning, fordi successionsadgangen knytter sig til videreførelse af virksomhed og ikke til almindelige formueoverførsler.⁵⁰

Reglerne om skattemæssig succession danner dermed en undtagelse til realisationsprincippet og udgør et centralt element i den retlige ramme for generationsskifte. Samtidig er adgangen til succession betinget og afgrænset, hvilket betyder, at det ikke er tilstrækkeligt, at overdragelsen sker inden for familien. Det er også nødvendigt, at overdragelsen vedrører en virksomhed eller kapitalandele, der opfylder de materielle betingelser for succession.

2.6 Ændret retstilstand som følge af L 123

På baggrund af ovenstående fremstår det skatteretlige udgangspunkt for generationsskifte som et system, hvor realisationsbeskatning udgør hovedreglen, mens skattemæssig succession og øvrige særregler udgør undtagelser, der under nærmere betingelser muliggør en udskydelse af beskatningen.

Det skatteretlige udgangspunkt har imidlertid været genstand for løbende udvikling. Lovgiver har i de senere år gennemført ændringer med henblik på at justere rammerne for generationsskifte, særligt i relation til adgangen til skattemæssig succession og den afgiftsmæssige behandling af overdragelser inden for familien. På denne baggrund redegøres der i det følgende for den ændrede retstilstand som følge af L 123⁵¹.

Regeringens erhvervsudspil ”*Et stærkere erhvervsliv*” blev lanceret den 20. juni 2024 med henblik på at styrke danske virksomheders konkurrenceevne i en skærpet international konkurrencesituation. Som led heri blev det foreslået at forbedre vilkårene for generationsskifte af familieejede

---

⁴⁹ Serup, s. 347

⁵⁰ Serup, s. 325-326

⁵¹ Skatteministeriet: *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love.*

virksomheder ved at reducere økonomiske barrierer og skabe større forudsigelighed for virksomhedsejeren.⁵²

Erhvervsudspillet blev efterfølgende fulgt op af L 123, som blev fremsat i Folketinget den 22. januar 2025 og endeligt vedtaget den 8. april 2025. Ændringerne vedrører særligt adgangen til skattemæssig succession samt beskatningen i form af bo- og gaveafgift.⁵³

Et centralt element i L 123 er nedsættelsen af bo- og gaveafgiften ved overdragelse af erhvervsvirksomheder fra 15 pct. til 10 pct., jf. BAL § 23 a. Nedsættelsen finder anvendelse for overdragelser, der opfylder betingelserne for skattemæssig succession. Afgiftslempelsen er således ikke generel, men knyttet til de tilfælde, hvor overdragelsen sker inden for rammerne af de erhvervsmæssige successionsregler.

Herudover indebærer L 123 justeringer af reglerne om skattemæssig succession, herunder i relation til afgrænsningen mellem aktiv erhvervsvirksomhed og passiv kapitalanbringelse. Denne afgrænsning er central for anvendelsen af successionsreglerne efter aktieavancebeskatningslovens § 34, stk. 1, pkt. 3, og stk. 7, hvorefter succession som udgangspunkt er udelukket, hvis selskabet i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse. Tilsvarende hensyn gør sig gældende ved anvendelsen af kildeskattelovens § 33 C. Ændringerne har særligt betydning for virksomheder, som beskæftiger sig med fast ejendom, hvor anvendelsen af successionsreglerne er blevet præciseret.⁵⁴

Endvidere indebærer L 123 indførelse af en adgang til skematisk værdiansættelse ved overdragelse af erhvervsvirksomheder. Formålet med ændringen er at skabe større forudsigelighed og ensartethed i værdiansættelsen, som tidligere i vidt omfang har beroet på konkrete og skønmæssige vurderinger. Ændringen har betydning for fastlæggelsen af afgiftsgrundlaget efter boafgiftsloven.⁵⁵

Herudover indebærer L 123 en udvidelse af den afgiftsmæssige personkreds. Søskende sidestilles således i visse tilfælde med den nære familie i bo- og gaveafgiftsmæssig henseende med virkning fra

---

⁵² Erhvervsministeriet: *Regeringen sætter retningen for fremtidens erhvervsliv.*

⁵³ Skatteministeriet: L 123, Tillæg C, *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*

⁵⁴ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession*

⁵⁵ Skatteministeriet: *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love.*

1. januar 2027, jf. BAL § 22, stk. 1⁵⁶. Ændringen påvirker ikke de materielle betingelser for anvendelsen af skattemæssig succession, men udvider det personelle anvendelsesområde for de afgiftsmæssige lempelser, så overdragelser til denne personkreds i højere grad kan ske med den reducerede bo- og gaveafgift, jf. BAL § 23 a⁵⁷.

Samlet set indebærer de gennemførte ændringer en justering af det eksisterende regelsæt, hvor adgangen til succession i visse tilfælde er præciseret og delvist udvidet, samtidig med at den afgiftsmæssige belastning er reduceret. Ændringerne ændrer imidlertid ikke ved det grundlæggende skatteretlige udgangspunkt om realisationsbeskatning, men må forstås som en målrettet tilpasning af betingelserne for anvendelsen af de eksisterende undtagelsesregler.

På denne baggrund rejser L 123 spørgsmål om, i hvilket omfang de gennemførte ændringer reelt er med til at understøtte mulighederne for at gennemføre et effektivt generationsskifte i praksis. Dette vil blive behandlet nærmere i specialets analyse, hvor lovændringerne som følge af L 123 vurderes i samspil med de øvrige skatte- og selskabsretlige regler.

2.7 Analyseparametre

Dette speciale har til formål at besvare, i hvilket omfang samspillet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler understøtter gennemførelsen af et effektivt generationsskifte i familieejede virksomheder. For at kunne besvare denne problemformulering er det nødvendigt at specificere, hvad der i dette speciale menes med et effektivt generationsskifte, da det ikke er et retligt defineret begreb. Det må derfor fastlægges analytisk på baggrund af de hensyn, som de skatte- og selskabsretlige regler varetager, samt de begrænsninger, som reglerne opstiller for gennemførelsen af generationsskifte.

Som det er blevet redegjort for i nærværende kapitel, er generationsskifte underlagt et samspil mellem på den ene side et skatteretligt udgangspunkt om realisationsbeskatning og på den anden side en række undtagelsesbestemmelser, herunder reglerne om skattemæssig succession, virksomhedsomdannelse og skattefri omstrukturering. Endeligt fremgår det, at lovgiver gennem L 123 har haft fokus på at reducere økonomiske barrierer og skabe større forudsigelighed i forbindelse med generationsskifte, uden at fravige det grundlæggende beskatningsprincip.

---

⁵⁶ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.A.6.2.1 Gaveafgift.*

⁵⁷ Skatteministeriet: L 123, Tillæg C, *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*

På den baggrund må et effektivt generationsskifte forstås som et generationsskifte, der kan gennemføres inden for rammerne af gældende ret på en måde, der i videst muligt omfang begrænser den skattemæssige belastning, sikrer et håndterbart likviditetsbehov, muliggør bevarelse og overførsel af kontrol og giver mulighed for at tilpasse overdragelsen til familiens konkrete forhold. Disse hensyn konkretiseres i analyseparametrene skat, likviditet, kontrol og fleksibilitet.

Skat:

Skatteparameteret vedrører den samlede skattemæssige belastning i forbindelse med generationsskiftet. Som det fremgår af afsnit 2.5, er udgangspunktet, at overdragelsen udløser realisationsbeskatning, medmindre der kan anvendes succession efter kildeskattelovens § 33 C eller aktieavancebeskatningslovens § 34. For at tilgodese parameteret vurderes det således, i hvilket omfang regelsættet giver mulighed for at reducere eller udskyde beskatningen. Det er i den forbindelse centralt, at succession ikke indebærer en endelig skattefritagelse, men alene en videreførelse af den latente skat. Skatteparameteret må derfor ikke forstås isoleret, men i sammenhæng med tidspunktet for beskatningen og den samlede økonomiske belastning.

Likviditet:

Likviditetsparameteret vedrører tidspunktet for beskatningens indtræden og det deraf følgende kapitalbehov i forbindelse med overdragelsen. Som det fremgår af redegørelsen, kan realisationsbeskatning medføre et betydeligt likviditetspres, idet beskatningen indtræder samtidig med overdragelsen. Parameteret udspringer derfor direkte af det skatteretlige system, hvor der sondres mellem beskatningstidspunkt og beskatningsgrundlag. Reglerne om skattemæssig succession samt afgiftslempelserne i L 123, herunder nedsættelsen af bo- og gaveafgiften, har netop til formål at reducere det umiddelbare likviditetsbehov. Likviditet er derfor et selvstændigt parameter, idet selv en samlet set lavere skattebelastning ikke nødvendigvis indebærer, at generationsskiftet er gennemførligt i praksis, hvis beskatningen indtræder på et uhensigtsmæssigt tidspunkt. Dette understøttes ligeledes af Michael Serup, som fremhæver, at værdiansættelse og realisationsbeskatning er afgørende for den umiddelbare likviditetsbelastning og dermed for mulighederne for at finansiere generationsskiftet⁵⁸.

Kontrol:

Kontrolparameteret vedrører mulighederne for at bevare og overføre bestemmende indflydelse i virksomheden som led i generationsskiftet. Dette parameter udspringer hovedsageligt af de selskabsretlige regler om ejerskab og stemmerettigheder, der giver mulighed for, at overdragelsen

---

⁵⁸ Serup, s. 647

kan tilrettelægges således, at kontrol bevares hos overdrageren i en overgangsperiode. Kontrolparameteret er centralt i generationsskiftesammenhæng, fordi overdragelsen ikke alene vedrører overførsel af økonomiske værdier, men også overførsel af beslutningskompetence.

Fleksibilitet:

Fleksibilitetsparameteret vedrører mulighederne for at tilpasse generationsskiftet til de konkrete forhold i den enkelte virksomhed og familie. Dette parameter knytter sig hovedsageligt til de strukturelle muligheder, der følger af reglerne om virksomhedsomdannelse og skattefri omstrukturering. Disse regler giver mulighed for at ændre virksomhedens struktur forud for overdragelsen, herunder etablering af holdingselskaber, spaltning og tilførsel af aktiver. Fleksibilitet vedrører således ikke alene selve overdragelsen, men også de forudgående dispositioner, der muliggør en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af generationsskiftet.

Overordnet set er det væsentligt, at de fire analyseparametre vurderes i sammenhæng med hinanden. Parametrene kan ikke anses for at have samme vægt i enhver situation, idet der kan forekomme tilfælde, hvor ét hensyn må tillægges større betydning end et andet. Det kan eksempelvis være tilfælde, hvor en skattemæssig fordel opnås på bekostning af fleksibilitet eller kontrol. Et generationsskifte kan derfor alene anses for effektivt, hvis regelsættet samlet set understøtter en hensigtsmæssig balance mellem analyseparametrene. Denne samlede afvejning af parametrene gør det muligt at belyse de retlige udfordringer, som et generationsskifte medfører, hvilket er formålet med dette speciale.

Analyseparametrene fungerer således som en samlet metodisk ramme for den efterfølgende analyse, hvor samspillet mellem de skatte- og selskabsretlige regler vurderes i relation til gennemførelsen af et effektivt generationsskifte.

2.8 Delkonklusion

Kapitel 2 har haft til formål at fastlægge det retlige og begrebsmæssige grundlag for specialets efterfølgende analyse af generationsskifte i familieejede virksomheder. Det er blevet redegjort for, hvordan generationsskifte ikke alene udgør en enkeltstående overdragelse, men må forstås som en samlet proces, hvor både skatte- og selskabsretlige forhold har betydning for, hvordan overdragelsen kan tilrettelægges og gennemføres i praksis.

Redegørelsen har vist, at valget af virksomhedsform udgør et centralt strukturelt udgangspunkt for generationsskiftet. Sondringen mellem personligt drevne virksomheder og kapitalselskaber har betydning for både ejerskabets karakter, mulighederne for kontrol og den skattemæssige behandling ved overdragelse. Særligt selskabsstrukturen giver adgang til selskabsretlige muligheder for at foretage strukturelle tilpasninger, som kan få betydning for den måde, hvorpå generationsskiftet gennemføres.

Herudover er det blevet belyst, at reglerne om virksomhedsomdannelse og skattefri omstrukturering giver mulighed for at ændre virksomhedens struktur forud for generationsskiftet. Disse regler udgør dermed ikke alene tekniske skatteretlige muligheder, men indgår som en del af den samlede planlægning af generationsskiftet, idet de kan skabe grundlag for en mere hensigtsmæssig ejer- og selskabsstruktur.

Det skatteretlige udgangspunkt ved virksomhedsoverdragelse er realisationsbeskatning, hvorefter beskatning som hovedregel indtræder på overdragelsestidspunktet. Reglerne om skattemæssig succession i kildeskattelovens § 33 C og aktieavancebeskatningslovens § 34 udgør undtagelser hertil, idet de under nærmere fastsatte betingelser giver mulighed for at udskyde beskatningen gennem skattemæssig kontinuitet. Redegørelsen har samtidig vist, at anvendelsen af disse regler forudsætter opfyldelse af en række materielle og formelle betingelser, herunder i relation til virksomhedens aktivitet og afgrænsningen mellem aktiv erhvervsvirksomhed og passiv kapitalanbringelse.

Endelig har gennemgangen af L 123 vist, at lovgiver har søgt at justere rammerne for generationsskifte gennem blandt andet nedsættelse af bo- og gaveafgiften, ændringer i relation til anvendelsen af successionsreglerne samt øget forudsigelighed ved værdiansættelse. De ændringer, der blev gennemført på baggrund af L 123, ændrer imidlertid ikke ved det grundlæggende udgangspunkt om realisationsbeskatning, men må forstås som en justering af betingelserne for anvendelsen af de eksisterende undtagelsesregler.

På baggrund af denne redegørelse er der herefter opstillet fire analyseparametre, som er skat, likviditet, kontrol og fleksibilitet. Analyseparametrene har til formål at skabe den metodiske ramme for specialets videre analyse og udspringer af de hensyn og problemstillinger, som under

gennemgangen af det retlige grundlag er blevet identificeret som centrale i generationsskiftesammenhæng.

Kapitel 2 danner således grundlaget for den efterfølgende analyse af, i hvilket omfang samspillet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler understøtter gennemførelsen af et effektivt generationsskifte i familieejede virksomheder.

3. Analyse af samspillet mellem de skatte- og selskabsretlige rammer for generationsskifte

Som fastlagt i kapitel 2 gennemføres analysen på baggrund af de fire analyseparametre, som er skat, likviditet, kontrol og fleksibilitet. Parametrene anvendes med en systematisk fremgangsmåde igennem kapitlet med det formål at belyse, hvordan de skatte- og selskabsretlige regler påvirker gennemførelsen af et effektivt generationsskifte.

Analysen tager desuden udgangspunkt i, at valget af virksomhedsform udgør en central forudsætning for generationsskiftets gennemførelse. Valget af virksomhedsform må således ses som den strukturelle ramme, der er afgørende for, hvilke skatte- og selskabsretlige regler der finder anvendelse samt, hvordan disse regler kan anvendes i praksis. Fokus er derfor ikke at beskrive virksomhedsformerne, men at analysere, hvordan den konkrete virksomhedsstruktur påvirker mulighederne for at gennemføre generationsskiftet inden for rammerne af gældende ret.

Analysen er struktureret således, at der først foretages en analyse af generationsskifte i personligt drevne virksomheder, hvorefter generationsskifte i kapitalsselskaber behandles. Herefter analyseres mulighederne for at tilpasse virksomhedens strukturelle udgangspunkt gennem henholdsvis virksomhedsomdannelse og øvrige omstrukturingsmuligheder.

Det strukturelle aspekt vil gennemgående blive fremhævet i analysen. Baggrunden herfor er, at generationsskifte i dette speciale forstås som en samlet proces og ikke udelukkende den endelige overdragelse. De dispositioner, der foretages forud for overdragelsen, herunder valg af virksomhedsstruktur og eventuelle omstruktureringer, kan således have afgørende betydning for adgangen til skattemæssig succession samt mulighederne for at tilrettelægge generationsskiftet hensigtsmæssigt. Denne forståelse understøttes ligeledes af Michael Serup, som fremhæver, hvordan valg af virksomhedsstruktur kan have væsentlige skatte- og afgiftsmæssige konsekvenser, og at

generationsskifte derfor må anses som en samlet proces, hvor strukturel tilpasning indgår som et centralt element i planlægningen.⁵⁹

I analysen inddrages særligt adgangen til skattemæssig succession, tidspunktet for beskatningens indtræden, den likviditetsmæssige belastning ved overdragelsen samt de selskabsretlige muligheder for at bevare familiens kontrol og gennemføre overdragelsen gradvist. Disse forhold udspringer af kapitel 2, hvor realisationsbeskatning, succession og de selskabsretlige rammer for ejerstruktur blev identificeret som centrale elementer i generationsskiftesammenhæng.

Adgangen til succession og tidspunktet for beskatning relaterer sig hovedsageligt til analyseparametrene skat og likviditet, idet tidspunktet for beskatningens indtræden har væsentlig betydning for det kapitalbehov, der opstår i forbindelse med overdragelsen. De selskabsretlige muligheder knytter sig derimod særligt til kontrol og fleksibilitet, idet de vedrører muligheden for at bevare indflydelse og tilrettelægge generationsskiftet gradvist.

Analysen tager dermed udgangspunkt i samspillet mellem disse forhold og fokuserer på, hvordan de skatte- og selskabsretlige regler samlet påvirker muligheden for at gennemføre et effektivt generationsskifte inden for rammerne af den konkrete virksomhedsstruktur.

3.1 Generationsskifte i personligt drevet virksomhed

Overdragelse af en personligt drevet virksomhed er i generationsskiftesammenhæng krævende både i praktisk og strukturel henseende. Den personligt drevne virksomhed udgør ikke et selvstændigt juridisk retssubjekt, og ejerskabet er derfor ikke opdelt i kapitalandele, men knyttet direkte til virksomhedens aktiver og passiver. Generationsskiftet kan dermed ikke gennemføres som en overdragelse af ejerandele, men må i stedet ske som en overdragelse af selve virksomheden og dens underliggende aktiver og passiver.

Det skatteretlige udgangspunkt er, at en sådan overdragelse behandles som en afståelse, hvilket medfører beskatning efter realisationsprincippet, jf. SL §§ 4-6. Undtagelsen til dette udgangspunkt er successionsreglerne i kildeskattelovens § 33 C, hvorefter erhververen under nærmere betingelser kan

---

⁵⁹ Serup, s. 441

indtræde i overdragerens skattemæssige stilling. Successionsadgangen indebærer således ikke, at beskatningen bortfalder, men at den udskydes til et senere tidspunkt.

Det afgørende spørgsmål er imidlertid ikke alene, om reglerne formelt muliggør overdragelse af en personligt drevet virksomhed, men om virksomhedsformens strukturelle opbygning understøtter et effektivt generationsskifte ud fra analyseparametrene skat, likviditet, kontrol og fleksibilitet. Følgende afsnit har derfor til formål at belyse, hvordan den personligt drevne virksomheds struktur påvirker mulighederne for at reducere den skattemæssige og likviditetsmæssige belastning samt bevare familiens kontrol og tilrettelægge generationsskiftet gradvist og hensigtsmæssigt.

3.1.1 Skat

Det skatteretlige udgangspunkt ved overdragelse af en personligt drevet virksomhed er realisationsbeskatning, hvilket indebærer, at beskatningen indtræder ved afståelsen af virksomhedens aktiver og passiver. Overdragelsen medfører således beskatning af blandt andet avancer, goodwill og genvundne afskrivninger i forbindelse med generationsskiftet.⁶⁰

Realisationsbeskatning er ikke nødvendigvis uhensigtsmæssigt i alle generationsskiftesituationer. I visse tilfælde kan det være en fordel, at overdragelsen skattemæssigt behandles som et endeligt ophør, idet erhververen overtager virksomhedens aktiver uden latente skattemæssige forpligtelser. En sådan løsning kan være hensigtsmæssig, hvis generationsskiftet ønskes gennemført som en fuldstændig og endelig overdragelse uden efterfølgende økonomisk eller skattemæssig sammenhæng mellem parterne.⁶¹

I familieejede virksomheder har overdragelsen imidlertid ofte karakter af en videreførelse frem for en økonomisk afslutning. Det skatteretlige realisationsprincip er derfor ikke nødvendigvis foreneligt med den økonomiske realitet, der gør sig gældende ved generationsskifte, hvor formålet typisk er at videreføre virksomheden inden for familien frem for at realisere værdierne økonomisk. Problemet knytter sig dermed ikke alene til beskatningens størrelse, men særligt til tidspunktet for beskatningens indtræden.

---

⁶⁰ Serup, s. 168

⁶¹ Serup, s. 373

Beskatningen kan i praksis udgøre en væsentlig hindring for generationsskiftets gennemførelse, idet erhververen ikke alene skal finansiere selve overtagelsen, men også håndtere de skattemæssige konsekvenser, som overdragelsen udløser. Det er netop denne problemstilling, der danner baggrunden for det lovgivningsmæssige hensyn bag reglerne om skattemæssig succession i kildeskattelovens § 33 C. Dette blev ligeledes lagt til grund i SKM2008.876.LSR, hvor Landskatteretten anførte, at *"Formålet med anvendelsen af skattemæssig succession er at udligne erhververens overtagne skattebyrde ved en overdragelse med succession"*.

For at reglerne i kildeskattelovens § 33 C finder anvendelse skal overdragelsen ske til en person inden for den successionsberettigede personkreds, jf. KSL § 33 C, stk. 1-2. Succession indebærer, at erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling, således at beskatningen videreføres frem for at blive udløst på overdragelsestidspunktet. Successionsreglerne udgør dermed en undtagelse til realisationsprincippet og afspejler et lovgivningsmæssigt hensyn til at understøtte videreførelsen af familieejede virksomheder.

Denne forståelse understøttes ligeledes i fremsættelsestalen til L 123, hvor der fremhæves, at det skal være lettere at overdrage en familieejet virksomhed til næste generation, samt at afgiftslempelserne knyttes til virksomheder, der opfylder betingelserne for skattemæssig succession. Succession fungerer dermed fortsat som det centrale skatteretlige adgangskriterium i generationsskiftesammenhæng.⁶²

Samspelet mellem realisationsbeskatning som hovedregel og skattemæssig succession skaber således en balance mellem hensynet til beskatning og hensynet til virksomhedens videreførelse. Statsskattelovens grundlæggende princip om beskatning ved realisation sikrer, at indkomst beskattes, mens successionsreglerne muliggør en målrettet undtagelse, der varetager et samfundsmæssigt hensyn til at understøtte videreførelsen af familieejede virksomheder. Successionsreglerne muliggør således gennemførelsen af et generationsskifte uden en umiddelbar skattemæssig belastning, samtidig med at beskatningshensynet opretholdes gennem videreførelse af de skattemæssige værdier.

I forhold til analyseparameteret skat må successionsreglerne derfor i væsentligt omfang anses for at understøtte et effektivt generationsskifte i familieejede virksomheder. Selvom reglerne ikke medfører

---

⁶² Skatteministeriet: L 123, Tillæg A, *Skriftlig fremsættelsestale (22. januar 2025)*

skattemæssig neutralitet, sikrer de, at beskatningen ikke indtræder på et uhensigtsmæssigt tidspunkt. Samspillet mellem de skatte- og selskabsretlige regler skaber således et skift fra realisationsbeskatning til langsigtet skattemæssig indeståelse.

Denne vurdering må imidlertid nuanceres. Adgangen til succession er betinget af en række materielle krav, herunder kravet om, at virksomheden udgør en aktiv erhvervsvirksomhed, samt at overdragelsen sker inden for den successionsberettigede personkreds, jf. KSL § 33 C, stk. 1. Reglernes anvendelighed afhænger derfor ikke alene af deres eksistens, men af, om virksomhedens konkrete struktur og aktivitet opfylder betingelserne i praksis.

I denne sammenhæng har L 123 medført en udvidelse af anvendelsesområdet for skattemæssig succession, særligt i relation til aktiv udlejningsvirksomhed med fast ejendom. Dette har forbedret mulighederne for, at visse ejendomsvirksomheder kan omfattes af successionsreglerne på lige fod med øvrige erhvervsvirksomheder, hvilket også fremhæves som et hensyn bag lovændringerne⁶³. Ændringen blev generelt modtaget positivt i høringssvarene til lovforslaget. Advokatrådet fremhævede blandt andet, at det var positivt, at aktiv udlejning af fast ejendom fremadrettet efter omstændighederne kan omfattes af successionsreglerne, idet dette kunne højne retssikkerheden ved generationsskifte⁶⁴.

Vedtagelsen af L 123 ændrer imidlertid ikke ved de grundlæggende skatteretlige principper. Realisationsbeskatning består fortsat som hovedreglen, mens succession fortsat udgør en undtagelse, hvis anvendelighed afhænger af virksomhedens konkrete struktur og aktivitet. L 123 må derfor hovedsageligt ses som en udvidelse af anvendelsesområdet for skattemæssig succession uden at lovgivningen ændrer de grundlæggende strukturelle betingelser for reglernes anvendelse.

3.1.2 Likviditet

Likviditetsparameteret er i realiteten det område, hvor forskellen mellem realisationsbeskatning og succession får størst praktisk betydning. Dette skyldes, at succession udskyder beskatningen og dermed reducerer den umiddelbare likviditetsbelastning, der ellers opstår i forbindelse med generationsskiftet.

---

⁶³ Skatteministeriet: L 123, Tillæg A, *Skriftlig fremsættelsestale* (22. januar 2025)

⁶⁴ Skatteministeriet: L 123, Bilag 1, *Samlede høringssvar* (22. januar 2025) s. 3

Hvis generationsskiftet gennemføres uden succession, indtræder beskatningen samtidigt med overdragelsen. Dette kan skabe et betydeligt kapitalbehov på et tidspunkt, hvor erhververen samtidig skal finansiere selve overtagelsen af virksomheden. Særligt ved personligt drevne virksomheder kan dette være byrdefuldt, idet overdragelsen vedrører virksomhedens aktiver og passiver direkte. Beskatningen påvirker dermed både virksomhedens drift og ejerens økonomi samtidigt.

Likviditetspresset kan i praksis nødvendiggøre belåning eller frasalg af aktiver, hvilket kan svække virksomhedens kapitalgrundlag og påvirke den fortsatte drift. Det afgørende problem er derfor ikke alene størrelsen af beskatningen, men at den indtræder på et tidspunkt, hvor den samlede økonomiske belastning i forvejen er betydelig.

Kildeskattelovens § 33 C reducerer dette likviditetspres ved at muliggøre overdragelse uden samtidig beskatning. Reglerne fjerner imidlertid ikke den økonomiske belastning, men forskyder den tidsmæssigt, idet erhververen overtager den latente skatteforpligtelse. Succession forbedrer dermed likviditeten på overdragelsestidspunktet, men indebærer samtidig, at den udskudte skat fortsat kan påvirke erhververens fremtidige dispositionsmuligheder.

Den likviditetsmæssige belastning er endvidere blevet reduceret som følge af L 123, hvor bo- og gaveafgiften blev nedsat fra 15 pct. til 10 pct., jf. BAL § 23 a. Ændringen illustrerer et lovgivningsmæssigt ønske om at reducere de økonomiske barrierer for generationsskifte. Dette kommer også klart til udtryk i fremsættelsestalen til L 123, hvor det anføres, at *"Aftalepartierne er enige om, at det skal være lettere at overdrage en familieejet virksomhed til næste generation"*. Samtidigt fremhæves det, at *"En nedsættelse af bo- og gaveafgiften vil alene omfatte erhvervsvirksomheder, der lever op til kriterierne for anvendelse af skattemæssig succession"*.⁶⁵

Koblingen mellem afgiftsnedsættelsen og successionskriterierne viser, at lovgiver ikke har haft til hensigt at ophæve den økonomiske belastning ved generationsskifte generelt, men snarere en målrettet lempelse for de virksomheder, der anses for at falde inden for det erhvervspolitiske formål. Regelsættet reducerer således likviditetspresset på overdragelsestidspunktet, men fjerner ikke den samlede økonomiske belastning.⁶⁶

---

⁶⁵ Skatteministeriet: L 123, Tillæg A, *Skriftlig fremsættelsestale (22. januar 2025)*

⁶⁶ Skatteministeriet: L 123, Tillæg A, *Skriftlig fremsættelsestale (22. januar 2025)*

Likviditetsparameteret illustrerer dermed en afvejning mellem hensynet til at opretholde beskatningsgrundlaget og hensynet til at understøtte videreførelsen af familieejede virksomheder.

3.1.3 Kontrol

Hvor analyseparametrene skat og likviditet vedrører de økonomiske konsekvenser i forbindelse med generationsskiftet, angår kontrolparameteret mulighederne for at bevare og overføre bestemmende indflydelse i virksomheden som led i overdragelsen.

En personligt drevet virksomhed er kendetegnet ved, at kontrollen er knyttet direkte til ejeren som fysisk person, idet virksomheden ikke er opdelt i kapitalandele eller underlagt en selskabsretlig ejerstruktur. Et ejerskifte kræver derfor et skifte i dispositionsretten over virksomhedens aktiver og den tilknyttede beslutningskompetence⁶⁷. Selvom det følger af kildeskattelovens § 33 C, stk. 1, 1 pkt., at skattemæssig succession kan anvendes ved overdragelsen af en andel af en virksomhed, ændrer det ikke ved, at virksomhedsformen strukturelt giver begrænsede muligheder for gradvist at flytte kontrollen mellem overdrager og erhverver. Der kan således ske en vis opdeling af ejerskabet, men virksomhedsformen giver ikke adgang til samme differentiering af økonomiske rettigheder og stemmemæssig kontrol som kapitalselskabet, jf. SLL §§ 45-46.

Dette har væsentlig betydning i generationsskiftesammenhæng. Overdrageren har således begrænsede muligheder for gradvist at overføre det økonomiske ejerskab uden samtidig at afgive bestemmende indflydelse. En sådan gradvis overgang kan ellers være hensigtsmæssig, idet både overdrager og erhverver gives mulighed for løbende at tilpasse sig de roller og det ansvar, der følger med generationsskiftet⁶⁸.

Virksomhedsformen understøtter dermed kun i begrænset omfang de hensyn til kontinuitet og gradvis overgang, som ofte gør sig gældende i familieejede virksomheder. I praksis medfører dette, at virksomhedsomdannelse ofte bliver et nødvendigt mellemlid, hvis formålet er at gennemføre et generationsskifte med mulighed for fortsat kontrol hos overdrageren eller en mere gradvis overførsel af indflydelse. Omdannelse af en personligt drevet virksomhed indebærer imidlertid tilsvarende

---

⁶⁷ Serup, s. 646

⁶⁸ Serup, s. 21-22

udfordringer som ved selve overdragelsen, idet virksomhedens aktiver og passiver skal udskilles og overføres. Dette kan medføre en øget kompleksitet og begrænse fleksibiliteten i processen.⁶⁹

Omvendt kan den personligt drevne virksomhed i visse tilfælde være hensigtsmæssig, hvis generationsskifte ønskes gennemført som en hurtig og endelig overdragelse uden behov for differentieret kontrol og gradvis indfasning.

Overordnet set må det konstateres, at den personligt drevne virksomhed kun i begrænset omfang understøtter kontrolparameteret. Begrænsningen følger hovedsageligt af virksomhedens strukturelle opbygning samt de manglende muligheder for at anvende selskabsrettens regler, der kan anvendes til at fastholde eller gradvist overdrage kontrollen over virksomheden i forbindelse med generationsskiftet.

3.1.4 Fleksibilitet

Selvom et gradvist generationsskifte formelt kan gennemføres, understøtter den personligt drevne virksomheds strukturelle opbygning ikke denne proces i samme grad som kapitalselskabet. Overdragelsen må som udgangspunkt ske ved løbende overdragelse af virksomhedens enkelte aktiver og passiver, hvilket både øger kompleksiteten og de økonomiske omkostninger ved generationsskiftet⁷⁰.

Det kan i denne sammenhæng anføres, at etablering af personselskaber, herunder interessentskaber og kommanditselskaber, i et vist omfang kan muliggøre en opdeling af ejerskabet mellem flere deltagere^{71 72}. Disse strukturer ændrer imidlertid ikke ved, at der fortsat er tale om skattemæssigt transparente enheder, hvor ejerskabet ikke er opdelt i kapitalandele med tilhørende selskabsretlige rettigheder⁷³. Mulighederne for at graduere kontrol og tilrettelægge en fleksibel ejerstruktur er derfor fortsat mere begrænsede end i kapitalselskaber.

Den begrænsede fleksibilitet har flere praktiske konsekvenser. For det første bliver det vanskeligere at gennemføre generationsskiftet gradvist over tid. For det andet bliver det mere komplekst at

---

⁶⁹ Serup, s. 443

⁷⁰ Serup, s. 443

⁷¹ Serup, s. 643

⁷² Serup, s. 653

⁷³ Serup, s. 645

tilgodese forskellige interesser internt i familien, eksempelvis hvor ét familiemedlem skal overtage driften, mens øvrige familiemedlemmer kompenseres økonomisk. For det tredje øges behovet for efterfølgende strukturtilpasninger, hvis formålet er at etablere en mere fleksibel ejerstruktur. Den personligt drevne virksomhed udelukker dermed ikke fleksibilitet, men fleksibiliteten opnås i givet fald gennem yderligere strukturelle tilpasninger.

De ændringer, der blev gennemført på baggrund af L 123, ændrer ikke ved dette grundlæggende forhold. Selvom de gennemførte ændringer medfører forbedrede skattemæssige og afgiftsmæssige vilkår for visse generationsskifter, ændrer det ikke ved, at den personligt drevne virksomhed fortsat mangler de strukturelle egenskaber, der gør det muligt at tilrettelægge generationsskiftet fleksibelt.

Fleksibilitetsparameteret illustrerer dermed tydeligt, at det ikke er tilstrækkeligt, at reglerne muliggør en overdragelse. Det afgørende er, om virksomhedens struktur understøtter en hensigtsmæssig tilrettelæggelse heraf. Flexibilitetsparameteret er derfor formentlig det område, hvor den personligt drevne virksomhed i mindst omfang understøtter gennemførelsen af et effektivt generationsskifte.

3.1.5 Delkonklusion

Overdragelse af en personligt drevet virksomhed understøtter kun i begrænset omfang gennemførelsen af et effektivt generationsskifte ud fra de opstillede analyseparametre.

I forhold til skat og likviditet understøtter de gældende skatteretlige regler i væsentligt omfang generationsskifte gennem adgangen til skattemæssig succession efter kildeskattelovens § 33 C. Successionsreglerne muliggør, at realisationsbeskatningen udskydes til et senere tidspunkt, hvorved den umiddelbare likviditetsmæssige belastning på overdragelsestidspunktet reduceres. Hertil kommer, at nedsættelsen af bo- og gaveafgiften som følge af L 123 bidrager til en forbedring af de økonomiske vilkår for generationsskifte og understøtter et lovgivningsmæssigt ønske om at gøre det lettere at videreføre familieejede virksomheder.

Disse forbedringer ændrer imidlertid ikke ved, at den personligt drevne virksomhedsstruktur kun i begrænset omfang understøtter kontrol- og fleksibilitetsparametrene. Dette skyldes hovedsageligt, at ejerskabet ikke er opdelt i kapitalandele, og at overdragelsen derfor må ske direkte gennem virksomhedens aktiver og passiver. Virksomhedsformen giver dermed begrænsede muligheder for

gradvis overdragelse, differentiering af ejerskab samt adskillelse mellem økonomiske rettigheder og bestemmende indflydelse.

Den samlede vurdering er derfor, at det centrale problem ikke er fraværet af skatte- og selskabsretlige regler, men derimod at den personligt drevne virksomheds strukturelle opbygning kun i begrænset omfang understøtter deres praktiske anvendelse i generationsskiftesammenhæng.

På den baggrund opstår spørgsmålet, om generationsskifte i kapitalselskabet i højere grad understøtter analyseparametrene og dermed giver mulighed for en mere hensigtsmæssig tilrettelæggelse af generationsskiftet. Dette behandles i de følgende afsnit.

3.2 Generationsskifte i kapitalselskabet

Kapitalselskabsformen ændrer de retlige og praktiske forudsætninger for generationsskifte væsentligt sammenlignet med den personligt drevne virksomhed. Ejerskabet i kapitalselskaber er opdelt i kapitalandele, der kan overdrages helt eller delvist, hvorimod overdragelsen i den personligt drevne virksomhed i udgangspunktet sker ved overdragelse af aktiver og passiver. Forskellen er ikke udelukkende organisatorisk, men har en direkte betydning for, hvilke skatte- og selskabsretlige regelsæt der finder anvendelse, og dermed også hvordan generationsskiftet kan tilrettelægges i praksis.

Aktie- og anpartsselskaber er reguleret i selskabsloven. Udgangspunktet er, at kapitalejerne ikke hæfter personligt for selskabets forpligtelser, men alene med deres indskud, jf. SLL § 1, stk. 2. Samtidigt giver kapitalselskabet mulighed for at differentiere kapitalejernes rettigheder gennem vedtægterne, herunder ved etablering af forskellige kapitalklasser og afvigende stemmerettigheder, jf. SLL §§ 45-47. Muligheden for at adskille økonomiske rettigheder og stemmemæssig kontrol udgør en grundlæggende strukturel forskel i forhold til den personligt drevne virksomhed.

På den baggrund analyseres det, hvordan overdragelse af kapitalselskab påvirker generationsskiftets skatte- og likviditetsmæssige belastning samt mulighederne for at bevare familiens kontrol og tilrettelægge overdragelsen fleksibelt. I den forbindelse vurderes også de begrænsninger, der følger af successionsreglerne i aktieavancebeskatningslovens § 34, herunder *pengetanksreglen* og de øvrige skattemæssige værnsregler, som kan begrænse kapitalselskabets praktiske anvendelighed i generationsskiftesammenhæng. Afsnittet ligger således i direkte forlængelse af kapitel 2, hvor

virksomhedens struktur blev identificeret som en central forudsætning for anvendelsen af de skatte- og selskabsretlige regler.

3.2.1 Skat

Det skatteretlige udgangspunkt ved overdragelse af kapitalandele i selskaber er, at gevinster ved afståelse beskattes efter aktieavancebeskatningsloven. Ligesom ved personligt drevne virksomheder gælder realisationsprincippet således som hovedregel, hvilket indebærer, at beskattningen indtræder på overdragelsestidspunktet. De samme grundlæggende problemstillinger gør sig derfor gældende som ved generationsskifte af personligt drevne virksomheder, idet beskattningen udløses samtidigt med, at familien skal finansiere selve overdragelsen.

Ved overdragelse inden for familien kan der anvendes skattemæssig succession efter aktieavancebeskatningslovens § 34. I modsætning til kildeskattelovens § 33 C vedrører successionen således ikke virksomhedens aktiver direkte, men overdragelsen af kapitalandele i selskabet. Denne forskel har væsentlig betydning for generationsskiftets praktiske tilrettelæggelse.

Hvor generationsskifte af en personligt drevet virksomhed forudsætter håndtering af virksomhedens enkelte aktiver og passiver, kan generationsskifte i kapitalselskabet gennemføres som et ejerskifte, uden at selve virksomheden som driftsenhed eller selskabets underliggende aktiver nødvendigvis berøres. Skattemæssigt indebærer selskabsstrukturen dermed, at overdragelsen kan koncentreres omkring kapitalandelene, mens selve driften i selskabet kan videreføres uændret. Dette gør successionsreglerne mere praktisk anvendelige som led i generationsskifteplanlægningen.

Fordelen ved successionsmulighederne efter aktieavancebeskatningsloven er imidlertid ikke ubetinget. Anvendelsen forudsætter for det første, at overdragelsen sker inden for den successionsberettigede personkreds. For det andet skal den enkelte overdragelse udgøre mindst 1 pct. af aktie- eller anpartskapitalen. For det tredje må selskabet ikke i overvejende grad bestå af passiv kapitalanbringelse, jf. ABL § 34, stk. 1, pkt. 2-4.

Særligt *pengetanksreglen* har væsentlig betydning i praksis. Reglen fungerer som en skattemæssig værnsregel, der afskærer succession, hvis selskabet i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse, jf. ABL § 34, stk. 3. Vurderingen foretages på baggrund af enten et treårigt

gennemsnit af selskabets indtægter eller aktivernes sammensætning på overdragelsestidspunktet, jf. ABL § 34, stk. 6.

Væsentligheden af *pengetanksreglen* kommer ligeledes til udtryk i forarbejderne til L 123, hvor det ydermere præciseres, at det må komme an på en konkret vurdering, om et aktiv udgør passiv kapitalanbringelse: ”Højesteret har i SKM2023.168.HR fastslået, at det skal afgøres konkret, om et aktiv i en virksomhed skal anses for passiv kapitalanbringelse i henhold til reglen i aktieavancebeskatningslovens § 34, stk. 1, nr. 3”. Ligeledes anføres det i lovforslaget, at udlejning af fast ejendom udgør passiv kapitalanbringelse. ”I SKM2024.199.SR har Skatterådet fastslået, at udlejning af fast ejendom efter sin karakter udgør passiv kapitalanbringelse”.⁷⁴

Pengetanksreglen afspejler således et lovgivningsmæssigt hensyn om, at succession skal understøtte videreførelsen af aktiv erhvervsvirksomhed og ikke fungere som en generel ordning for overførsel af opsparet formue i kapitalselskaber. Samtidig indebærer reglen, at kapitalselskabsformen ikke i sig selv er tilstrækkelig til at sikre adgang til succession. Analysen peger derfor fortsat på, at det er afgørende, om selskabets konkrete aktivitet og struktur opfylder betingelserne i aktieavancebeskatningsloven.

Netop her viser kapitalselskabet både sin styrke og sin begrænsning. På den ene side giver kapitalselskabet adgang til en struktur, der i højere grad understøtter gradvise og planlagte generationsskifter. På den anden side er anvendelsen af successionsreglerne fortsat betinget af selskabets aktivitet og sammensætning. Det er derfor ikke tilstrækkeligt, at virksomheden er organiseret som et kapitalselskab. Selskabets aktiviteter skal ligeledes være struktureret på en måde, der gør succession anvendelig. Dette understøtter specialets overordnede betragtning om, at det ikke alene er eksistensen af reglerne, men virksomhedens konkrete struktur, der er afgørende for reglernes praktiske anvendelighed.

L 123 har imidlertid medført væsentlige ændringer i relation til anvendelsen af succession ved selskaber. Af fremsættelsestalen til lovforslaget fremgår det, at ”aktive ejendomsvirksomheder skal kunne overdrages med skattemæssig succession på lige fod med andre erhvervsvirksomheder, og på

---

⁷⁴ Skatteministeriet: L 123, Tillæg A, Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love. s. 18

samme betingelser som disse kunne blive omfattet af den nedsatte bo- og gaveafgift.”⁷⁵. Samtidig fremhæves det, at ”Aktiv virksomhed med udlejning af fast ejendom anses at foreligge, når familien har en ejerandel på over 50 pct. af udlejningsvirksomheden og ikke har overladt indgåelsen af lejeaftaler og andre væsentlige aftaler vedrørende virksomhedens drift til en uafhængig tredjemand.”⁷⁶.

De ændringer, der blev gennemført på baggrund af L 123, indebærer dermed en væsentlig udvidelse og præcisering af mulighederne for succession ved aktive ejendomsvirksomheder, hvilket reducerer den tidligere usikkerhed om, hvornår sådanne aktiviteter måtte anses for passiv kapitalanbringelse. Vedtagelsen af L 123 ændrer imidlertid ikke ved, at succession fortsat udgør en undtagelse til realisationsprincippet, og at anvendelsen fortsat afhænger af selskabets konkrete aktivitet og struktur.

Den samlede skattemæssige vurdering er derfor, at kapitalselskabet i højere grad end den personligt drevne virksomhed understøtter et effektivt generationsskifte. Dette skyldes ikke alene adgangen til succession, men også, at kapitalselskabet giver mulighed for at gennemføre overdragelsen gradvist gennem kapitalandelene uden direkte overdragelse af virksomhedens underliggende aktiver. Fordelene forudsætter dog fortsat, at selskabets aktivitet og ejerstruktur gør det muligt at opfylde successionsreglernes betingelser.

3.2.2 Likviditet

I kapitel 2 blev det redegjort for, hvordan kapitalselskabet adskiller sig fra den personligt drevne virksomhed ved, at overdragelsen som udgangspunkt sker gennem kapitalandele frem for virksomhedens underliggende aktiver og passiver. Dette har betydning for, hvordan den økonomiske belastning placeres og håndteres i forbindelse med overdragelsen. Spørgsmålet er derfor, i hvilket omfang kapitalselskabsformen reducerer den umiddelbare likviditetsbelastning, og hvilke begrænsninger der fortsat følger af realisationsbeskatning, successionsbetingelser og de øvrige skatte- og afgiftsretlige regler.

Udgangspunktet ved overdragelse af kapitalselskab er realisationsbeskatning af kapitalandelen, hvilket indebærer, at der som udgangspunkt opstår et skattekrav på overdragelsestidspunktet.

---

⁷⁵ Skatteministeriet: L 123, Tillæg A, *Skriftlig fremsættelsestale* (22. januar 2025)

⁷⁶ Skatteministeriet: L 123, Tillæg A, *Skriftlig fremsættelsestale* (22. januar 2025)

Ligesom ved den personligt drevne virksomhed kan dette medføre et betydeligt kapitalbehov, idet familien samtidig skal finansiere selve overdragelsen.

Forskellen består hovedsageligt i, at generationsskiftet af kapitalselskab kan gennemføres på ejerniveau gennem overdragelse af kapitalandele uden direkte overførsel af selskabets underliggende aktiver og passiver. Selvom der også ved personligt drevne virksomheder kan anvendes succession efter kildeskattelovens § 33 C, indebærer kapitalselskabsformen, at den likviditetsmæssige belastning i mindre grad påvirker virksomhedens fortsatte drift og kapitalgrundlag. Dette skyldes, at overdragelsen strukturelt kan gennemføres uden samme direkte indgreb i virksomhedens driftsmæssige aktiver, jf. ABL § 34.

Likviditetsfordelen er imidlertid betinget af, at selskabet opfylder betingelserne for succession. Hvis selskabet eksempelvis omfattes af *pengetanksreglen*, finder udgangspunktet om realisationsbeskatning fortsat anvendelse, jf. ABL § 34, stk. 6-7. Den likviditetsmæssige fordel er derfor betinget af, om selskabets konkrete aktivitet og struktur gør det muligt at anvende successionsreglerne i praksis.

L 123 har i denne sammenhæng forbedret de likviditetsmæssige vilkår ved generationsskifte af selskaber. Nedsættelsen af bo- og gaveafgiften fra 15 pct. til 10 pct. reducerer den direkte økonomiske belastning ved overdragelsen for virksomheder, der opfylder betingelserne for skattemæssig succession⁷⁷, jf. BAL § 23 a. Nedsættelsen reducerer derfor det direkte kapitalbehov ved overdragelsen og forbedrer likviditetsvilkårene.

Herudover indebærer de gennemførte ændringer et krav på skematisk værdiansættelse, hvilket øger forudsigeligheden i relation til fastlæggelsen af afgiftsgrundlaget. Denne betragtning støttes i følgende udtalelse af Advokatrådet i forbindelse med lovforslaget ”*indførelse af skematiske værdiansættelsesregler kan højne retssikkerheden i relation til forudberegneligheden af konsekvenserne af et gennemført generationsskifte*”⁷⁸. Likviditetsmæssigt betyder dette ikke blot, at afgiftsbyrden kan blive lavere, men også at der i højere grad bliver mulighed for at planlægge

---

⁷⁷ Skatteministeriet: L 123, Tillæg A, *Skriftlig fremsættelsestale* (22. januar 2025)

⁷⁸ Skatteministeriet: L 123, Bilag 1, *Samlede høringssvar* (22. januar 2025) s. 3

generationsskiftet og det tilhørende kapitalbehov, uden den samme usikkerhed om afgiftsberegningen.

Fordelene ved den skematiske værdiansættelse er imidlertid ligeledes betinget af, at overdragelsen kan gennemføres med succession. Reglerne forbedrer således ikke likviditetsvilkårene generelt for alle selskabsoverdragelser, men alene for de selskaber, der opfylder successionsreglernes betingelser.

Det er samtidig væsentligt at fremhæve, at hverken succession eller afgiftsnedsættelsen fjerner den økonomiske belastning ved generationsskiftet. Succession indebærer alene en tidsmæssig forskydning af beskatningen, mens afgiftsnedsættelsen alene reducerer størrelsen af den samlede belastning. De økonomiske byrder videreføres dermed fortsat, om end på et mere håndterbart niveau.

Samlet set understøtter kapitalselskabet likviditetsparameteret i højere grad end den personligt drevne virksomhed. Dette skyldes hovedsageligt, at overdragelsen kan gennemføres gennem kapitalandele uden direkte påvirkning af virksomhedens drift, samt at succession efter aktieavancebeskatningslovens § 34 giver mulighed for at udskyde den skattemæssige belastning. Fordelene forudsætter imidlertid fortsat, at selskabets konkrete struktur og aktivitet gør det muligt at anvende de relevante successions- og afgiftsregler i praksis.

3.2.3 Kontrol

Kontrolparameteret ved generationsskifte i kapitalselskaber må vurderes med udgangspunkt i selskabsrettens regler om kapitalandele, stemmerettigheder og vedtægtsmæssig regulering. Da ejerskabet i kapitalselskaber er opdelt i kapitalandele, opstår der mulighed for at undersøge, om kontrollen kan tilrettelægges anderledes end i den personligt drevne virksomhed.

Udgangspunktet i selskaber er, at alle kapitalandele har lige ret i selskabet, men med mulighed for at ændre dette udgangspunkt i selskabets vedtægter, jf. SLL §§ 45-46. Kapitalselskabet giver dermed mulighed for at etablere forskellige kapitalklasser og differentiere kapitalejernes rettigheder, herunder stemmerettigheder og økonomiske rettigheder. Dette skaber mulighed for at adskille økonomisk ejerskab fra stemmemæssig kontrol, hvilket udgør en væsentlig strukturel fordel i generationsskiftesammenhæng.

Muligheden for at differentiere kapitalejernes rettigheder er særligt relevant i familieejede virksomheder, hvor generationsskiftet ofte ønskes gennemført gradvist. Kapitalselskabet gør det således muligt at etablere en struktur, hvor erhververen løbende kan overtage det økonomiske ejerskab, mens overdrageren i en overgangsperiode bevarer den bestemmende indflydelse gennem stemmeretsdifferentiering eller kontrol over bestemte kapitalklasser, jf. SLL §§ 45-46. Dette giver både overdrager og erhverver tid til gradvist at forberede sig på de roller og det ansvar, der følger med generationsskiftet⁷⁹.

Kontrolmulighederne kan endvidere understøttes gennem holdingselskaber og vedtægtsmæssige rådighedsbegrænsninger, herunder stemmeretsbegrænsninger og omsættelighedsbegrænsninger, jf. SLL § 48. Kapitalselskabet har dermed mulighed for at indbygge kontrolmæssige værn, som kan fastholde ejerskab og bestemmende indflydelse inden for familien gennem flere generationer.

Kapitalselskabet giver imidlertid ikke ubegrænsede muligheder for kontrol. De selskabsretlige muligheder forudsætter fortsat, at strukturen etableres og vedligeholdes korrekt, ligesom kontrollen i praksis kan begrænses af skattemæssige hensyn og værnregler. Muligheden for at bevare kontrol afhænger derfor ikke alene af selskabsrettens formelle muligheder, men også af om den konkrete struktur kan opretholdes inden for rammerne af de skatte- og selskabsretlige regler.

Samlet set understøtter kapitalselskabet kontrolparameteret væsentligt bedre end den personligt drevne virksomhed. Den afgørende forskel består hovedsageligt i, at kapitalselskabsformen giver adgang til at adskille økonomiske rettigheder fra stemmemæssig kontrol og dermed muliggør en mere gradvis og struktureret overførsel af bestemmende indflydelse som led i generationsskiftet.

3.2.4 Flexibilitet

Flexibilitetsparameteret er ligesom kontrolparameteret positivt påvirket af de strukturelle muligheder, som kapitalselskabet giver adgang til. Hvor den personligt drevne virksomhed kun i begrænset omfang understøtter gradvis og differentieret overdragelse, giver kapitalselskabet langt større mulighed for løbende at tilpasse generationsskiftet til familiens konkrete forhold og virksomhedens udvikling.

---

⁷⁹ Serup, s. 21-22

Den væsentligste strukturelle forskel består i, at ejerskabet i selskaber er opdelt i kapitalandele, der som udgangspunkt er frit omsættelige, medmindre andet følger af vedtægterne, jf. SLL § 48, stk. 1. Dette skaber et mere fleksibelt grundlag for generationsskifte, idet kapitalandelene kan overdrages helt eller delvist samt kombineres med forskellige overdragelsesformer, herunder gave, salg og successiv overdragelse over tid.⁸⁰

Kapitalselskabsformen gør det dermed muligt at tilrettelægge generationsskiftet gradvist og tilpasse ejerstrukturen løbende. Dette kan eksempelvis være relevant i situationer, hvor ét familiemedlem skal overtage den aktive drift, mens øvrige familiemedlemmer alene skal have økonomiske rettigheder eller kompenseres gennem andre aktiver. Flexibiliteten består således ikke alene i adgangen til at overdrage virksomheden, men i muligheden for at strukturere overdragelsen på en måde, der tager højde for familiens konkrete forhold.

Samtidigt giver selskabsretten mulighed for at begrænse kapitalandelenes omsættelighed gennem vedtægtsmæssige begrænsninger, herunder forkøbsret, køberet og andre rådighedsindskrænkninger, jf. SLL § 48, stk. 2. Dette kan både udgøre en fordel og en begrænsning i generationsskiftesammenhæng. På den ene side kan sådanne begrænsninger understøtte generationsskiftets langsigtede formål ved at fastholde ejerskabet inden for familien og begrænse risikoen for ekstern indtræden i ejerkredsen. På den anden side kan eksisterende rådighedsbegrænsninger begrænse muligheden for at gennemføre generationsskiftet og dermed reducere flexibiliteten⁸¹.

Flexibiliteten i kapitalandskabet er heller ikke uafhængig af de skattemæssige værnsregler. *Pengetanksreglen* i aktieavancebeskatningslovens § 34, stk. 6-7, begrænser successionsadgangen, ligesom senere omstruktureringer kan være underlagt holdingkrav og øvrige skattemæssige værnsregler, jf. ABL § 36, stk. 6⁸². Flexibiliteten afhænger dermed ikke alene af selskabsrettens muligheder, men af samspillet mellem de skatte- og selskabsretlige regler.

L 123 har i denne sammenhæng bidraget til at styrke flexibiliteten ved generationsskifte, særligt gennem større forudsigelighed om værdiansættelsen og forbedrede muligheder for succession ved

---

⁸⁰ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession*

⁸¹ Serup, s. 45-46

⁸² Serup, s. 520

aktive ejendomsvirksomheder. Mere forudsigelige regler har væsentlig praktisk betydning, idet det bliver lettere at planlægge generationsskiftet.

Kapitalselskabet giver dermed ikke en ubegrænset fleksibilitet, men det skaber et væsentligt bedre strukturelt grundlag for planlægning og gradvis tilrettelæggelse af generationsskiftet end den personligt drevne virksomhed. Virksomhedsformen må derfor ikke alene ses som et organisatorisk valg, men som en afgørende forudsætning for, hvilke skatte- og selskabsretlige muligheder der kan anvendes i praksis.

3.2.5 Delkonklusion

Analysen viser, at kapitalselskabet i højere grad end den personligt drevne virksomhed understøtter gennemførelsen af et effektivt generationsskifte ud fra specialets fire analyseparametre.

I relation til skat og likviditet giver kapitalselskabet adgang til en struktur, hvor generationsskiftet kan gennemføres gennem overdragelse af kapitalandele frem for virksomhedens underliggende aktiver og passiver. Dette medfører, at succession efter aktieavancebeskatningslovens § 34 ofte kan anvendes på en måde, der i praksis er mere håndterbar end ved overdragelse af personligt drevne virksomheder efter kildeskattelovens § 33 C. Beskatningen kan dermed udskydes, samtidig med at virksomhedens drift og kapitalgrundlag i mindre grad påvirkes direkte af overdragelsen.

L 123 har samtidigt styrket de skatte- og likviditetsmæssige muligheder ved generationsskifte i kapitalselskabsform. Det gælder hovedsageligt ved lempelse af *pengetanksreglen* for aktive ejendomsvirksomheder, nedsættelsen af bo- og gaveafgiften samt indførelsen af et retskrav på skematisk værdiansættelse. De gennemførte ændringer har dermed forbedret både mulighederne for succession og forudsigeligheden ved generationsskiftet.

Fordelene er imidlertid ikke ubetingede. Adgangen til succession afhænger fortsat af selskabets konkrete aktivitet og sammensætning, herunder om selskabet opfylder betingelserne i aktieavancebeskatningslovens § 34. *Pengetanksreglen* fungerer fortsat som en central værnsregel, hvilket indebærer, at kapitalselskabsformen ikke i sig selv er tilstrækkelig til at sikre adgang til de skattemæssige fordele.

Særligt i relation til kontrol og fleksibilitet understøtter kapitalselskabet generationsskifte væsentligt bedre end den personligt drevne virksomhed. Selskabsretten giver mulighed for at differentiere mellem økonomiske rettigheder og stemmerettigheder, etablere kapitalklasser samt indbygge kontrol- og rådighedsbegrænsninger gennem vedtægterne, jf. SLL §§ 45-46. Dette gør det muligt at gennemføre generationsskiftet gradvist og tilpasse ejerstrukturen til familiens konkrete forhold.

Den samlede vurdering er derfor, at kapitalselskabet strukturelt giver et væsentligt bedre grundlag for at tilgodese de fire analyseparametre samlet. Det afgørende er imidlertid ikke alene, at reglerne eksisterer, men at virksomhedens konkrete struktur understøtter deres anvendelse i praksis. Dette understøtter dermed specialets overordnede betragtning om, at virksomhedens struktur udgør en central forudsætning for, om de skatte- og selskabsretlige regler faktisk kan anvendes til at gennemføre et effektivt generationsskifte.

På denne baggrund opstår spørgsmålet, om virksomhedsomdannelse kan anvendes til at bringe den personligt drevne virksomhed over i en struktur, der i højere grad understøtter generationsskifte. Dette behandles i det følgende afsnit.

3.3 Virksomhedsomdannelse

Virksomhedsomdannelse udgør det strukturelle bindeled mellem den personligt drevne virksomhed og kapitalselskabet. Analysen i afsnit 3.1 viste, at den personligt drevne virksomhed i begrænset omfang understøtter gennemførelsen af et effektivt generationsskifte, mens afsnit 3.2 påviste de strukturelle fordele, som kapitalselskabsformen medfører. Dermed opstår det centrale spørgsmål om, hvorvidt virksomhedsomdannelse kan anvendes som et redskab til at skabe adgang til disse fordele i praksis.

Virksomhedsomdannelse må i denne sammenhæng ikke forstås som et generationsskifte i sig selv, men som et forudgående strukturelt led i generationsskifteplanlægningen. Formålet med omdannelsen er at ændre virksomhedens retlige struktur, således at et senere generationsskifte kan gennemføres gennem overdragelse af kapitalandele frem for virksomhedens underliggende aktiver og passiver.

Virksomhedsomdannelse reguleres i virksomhedsomdannelsesloven og kan gennemføres enten skattepligtigt eller skattefrit. I generationsskiftesammenhæng er det særligt den skattefri

virksomhedsomdannelse, der er relevant, idet den muliggør omdannelse til kapitalsselskab uden samtidig realisationsbeskatning, jf. VOL §§ 1-2.

3.3.1 Skat

Det skatteretlige udgangspunkt ved virksomhedsomdannelse er, at omdannelse fra personligt drevet virksomhed til kapitalsselskab som udgangspunkt anses som en afståelse af virksomhedens aktiver og passiver til handelsværdi⁸³. Efter de almindelige skatteretlige principper ville omdannelsen dermed udløse realisationsbeskatning på omdannelsestidspunktet. Dette ville i praksis kunne medføre de samme problemstillinger, som blev identificeret i afsnit 3.1, hvor beskatningen indtræder på et tidspunkt, hvor virksomheden samtidig står over for væsentlige strukturelle og økonomiske dispositioner.

Virksomhedsomdannelsesloven indeholder imidlertid adgang til skattefri virksomhedsomdannelse, hvorefter omdannelsen kan foretages uden samtidig udløsning af afståelsesbeskatning, såfremt betingelserne herfor er opfyldt, jf. VOL §§ 1 og 4. Den skattefri virksomhedsomdannelse indebærer, at virksomheden overdrages til et nystiftet selskab mod vederlag i kapitalandele, samtidigt med at de skattemæssige værdier videreføres til selskabet.

Reglerne bygger dermed på et kontinuitetsprincip, hvor den latente skat ikke bortfalder, men videreføres i selskabsstrukturen og først aktualiseres ved en senere disposition. Den skattemæssige fordel består således ikke i skattefrihed, men i en tidsmæssig forskydning af beskatningen.⁸⁴

Den skattefri virksomhedsomdannelse har flere ligheder med reglerne om skattemæssig succession, idet begge regelsæt bygger på videreførelse af skattemæssige værdier. Forskellen er imidlertid, at succession efter kildeskattelovens § 33 C og aktieavancebeskatningslovens § 34 knytter sig til selve overdragelsen mellem personer, mens virksomhedsomdannelse vedrører ændringen af virksomhedens juridiske struktur.

I generationsskiftesammenhæng er den skattefri virksomhedsomdannelse hensigtsmæssig, fordi den skaber de skattemæssige forudsætninger for, at et senere generationsskifte kan gennemføres i kapitalsselskabsform. Omdannelsen udgør derfor en mulighed for at bringe virksomheden over i en

---

⁸³ Præstegaard & Eriksen, s. 25

⁸⁴ Serup, s. 467

struktur, hvor de skattemæssige og selskabsretlige muligheder, der blev identificeret i afsnit 3.2, kan bringes i anvendelse⁸⁵.

Selvom virksomhedsomdannelse giver adgang til de skattemæssige fordele, som følger med selskabsstrukturen, er reglerne underlagt en række betingelser. Der er blandt andet krav om, at hele virksomheden skal overdrages til selskabet samt at vederlaget udelukkende ydes i kapitalandele, jf. VOL § 2, stk. 1, pkt. 2-4. Disse betingelser begrænser mulighederne for individuelt tilpassede løsninger og understreger samtidig, at reglerne bygger på et princip om skattemæssig kontinuitet frem for realisation.

Analysen peger derfor på, at virksomhedsomdannelse understøtter det skattemæssige parameter ved at skabe adgang til de mere fleksible regler, der knytter sig til kapitalselskabet. Den skattemæssige fordel afhænger imidlertid fortsat af, at betingelserne for skattefri virksomhedsomdannelse kan opfyldes, og at den efterfølgende selskabsstruktur understøtter anvendelsen af successionsreglerne.

3.3.2 Likviditet

Likviditetsparameteret ved virksomhedsomdannelse knytter sig hovedsageligt til spørgsmålet om, hvorvidt overgangen fra personligt drevet virksomhed til kapitalselskabsform kan gennemføres uden en umiddelbar skattebetaling. Afsnittet har derfor til formål at analysere, hvilken betydning skattefri virksomhedsomdannelse har for den likviditetsmæssige belastning, og i hvilket omfang reglerne skaber et bedre strukturelt udgangspunkt for et senere generationsskifte.

Skattefri virksomhedsomdannelse gør det muligt at ændre en virksomheds struktur uden den umiddelbare likviditetsbelastning, som ellers vil følge af realisationsbeskatning, såfremt betingelserne herfor er opfyldt. Det er imidlertid væsentligt at nævne, at virksomhedsomdannelse i sig selv ikke skaber likviditet. Kravet om, at vederlaget udelukkende må bestå af kapitalandele, indebærer, at der ikke kan frigøres likvide midler i forbindelse med omdannelsen, jf. VOL § 2. Den likviditetsmæssige fordel består således ikke i tilførsel af kapital, men i at likviditetsbelastningen ikke opstår på omdannelsestidspunktet.

---

⁸⁵ Serup, s. 658

Virksomhedsomdannelsen skaber dermed et bedre udgangspunkt for det efterfølgende generationsskifte, idet virksomheden kan overgå til kapitalselskabsform uden samtidig at svække virksomhedens kapitalgrundlag. Dette gør det muligt efterfølgende at anvende de likviditetsmæssige fordele, som knytter sig til succession og overdragelse af kapitalandele i kapitalselskabet.

Det må dog fastholdes, at de latente skatteforpligtelser fortsat videreføres til selskabet, hvilket indebærer, at den økonomiske belastning alene forskydes til et senere tidspunkt. Den fremtidige struktur vil derfor fortsat være påvirket af de videreførte skattemæssige forpligtelser.

Samlet set understøtter virksomhedsomdannelsen likviditetsparameteret ved at muliggøre strukturelle ændringer uden samtidig realisationsbeskatning. Fordelen er således hovedsageligt i det strukturelle og tidsmæssige, idet virksomhedsomdannelsen reducerer den umiddelbare likviditetsmæssige belastning i forbindelse med generationsskifteforberedelsen.

3.3.3 Kontrol

Kontrolparameteret ved virksomhedsomdannelsen omhandler, hvilken betydning overgangen fra en personligt drevet virksomhed til kapitalselskabsform har for mulighederne for at regulere ejerskab og beslutningskompetence.

I den personligt drevne virksomhed følger kontrollen som udgangspunkt ejerskabet direkte, hvilket indebærer, at overdragelse af virksomheden typisk også medfører overdragelse af den bestemmende indflydelse. Ved virksomhedsomdannelsen til kapitalselskab skabes der derimod mulighed for at regulere kontrollen gennem kapitalandele, kapitalklasser og holdingselskabsstrukturer, jf. SLL §§ 45-46.

Virksomhedsomdannelsen øger dermed ikke i sig selv muligheden for at tilgodese kontrolparameteret, men er i stedet en forudsætning for, at de selskabsretlige muligheder kan bringes i anvendelse. Omdannelsen gør det muligt at etablere en struktur, hvor ejerskab og kontrol i højere grad kan adskilles, og hvor overdrageren kan bevare indflydelse i en overgangsperiode samtidig med, at ejerskabet gradvist overføres til næste generation.

Det kan dog anføres, at kontrolfordelingen først realiseres efter omdannelsen fra personligt drevet virksomhed til kapitalselskab. Virksomhedsomdannelsen udgør således den nødvendige forudsætning for, at denne struktur kan etableres.

3.3.4 Flexibilitet

Flexibilitetsmæssigt har virksomhedsomdannelsen en central betydning, fordi omdannelsen skaber adgang til de strukturelle muligheder, der knytter sig til kapitalselskabet.

Som det blev fremhævet i afsnit 3.1, er fleksibiliteten i den personligt drevne virksomhed begrænset af, at overdragelsen sker på aktivniveau. Virksomhedsomdannelsen ændrer dette udgangspunkt ved at omdanne virksomheden til kapitalselskab, hvor ejerskabet er opdelt i kapitalandele. Dermed bliver det muligt at gennemføre gradvise overdragelser, kombinere gave og salg samt løbende tilpasse ejerstrukturen til familiens konkrete forhold. Virksomhedsomdannelsen er dermed overgangen mellem to strukturer, hvor kapitalselskabet i væsentligt højere grad understøtter fleksibel tilrettelæggelse af generationsskiftet.

Flexibiliteten er imidlertid ikke ubegrænset. Kravet om, at hele virksomheden skal overdrages ved skattefri virksomhedsomdannelsen samt kravet om, at vederlaget udelukkende må bestå af kapitalandele, begrænser mulighederne for at tilrettelægge omdannelsen individuelt. Herudover kan efterfølgende dispositioner være underlagt skattemæssige bindinger og værnsregler, som ligeledes kan reducere fleksibiliteten i praksis.

På trods af disse begrænsninger må virksomhedsomdannelsen samlet set anses for væsentligt at forbedre fleksibiliteten i generationsskiftesammenhæng, idet omdannelsen skaber adgang til en struktur, hvor overdragelsen i højere grad kan tilrettelægges gradvist.

3.3.5 Delkonklusion

Virksomhedsomdannelsen udgør et centralt redskab i generationsskiftesammenhæng, fordi omdannelsen muliggør overgangen fra en virksomhedsstruktur, der kun i begrænset omfang understøtter et effektivt generationsskifte, til en struktur, hvor de skatte- og selskabsretlige regler i højere grad kan anvendes hensigtsmæssigt.

I forhold til skat og likviditet gør skattefri virksomhedsomdannelsen det muligt at ændre virksomhedens struktur uden samtidig realisationsbeskatning og uden væsentlig likviditetsbelastning.

Omdannelsen skaber dermed de strukturelle forudsætninger for senere at kunne anvende succession og de øvrige selskabsretlige muligheder, som blev analyseret i afsnit 3.2.

Samtidig skaber virksomhedsomdannelsen grundlaget for at arbejde med kontrol og fleksibilitet gennem kapitalandele, kapitalklasser og de øvrige selskabsretlige muligheder. Omdannelsen understøtter dermed særligt de analyseparametre, som den personligt drevne virksomhed strukturelt havde vanskeligt ved at tilgodese.

Fordelene er imidlertid betinget af, at betingelserne for skattefri virksomhedsomdannelse kan opfyldes, og at den efterfølgende selskabsstruktur tilrettelægges korrekt. Virksomhedsomdannelse udgør derfor ikke i sig selv løsningen på generationsskiftets udfordringer, men et nødvendigt strukturelt mellemlid, der gør det muligt at realisere fordelene ved kapital-selskabsformen.

Analysen understøtter dermed specialets grundlæggende betragtning om, at generationsskifte må forstås som en samlet proces, hvor strukturelle tilpasninger ofte er afgørende for, om de skatte- og selskabsretlige regler reelt kan anvendes til at gennemføre et effektivt generationsskifte i praksis.

3.4 Omstruktureringsmuligheder i forbindelse med generationsskiftet

Hvor virksomhedsomdannelse vedrører overgangen fra personligt drevet virksomhed til kapital-selskabsform, angår omstrukturering i dette speciale ændringer inden for en allerede etableret selskabsstruktur. Omstruktureringsmulighederne udgør dermed et videre strukturelt led i generationsskifteplanlægningen, hvor formålet ikke er at ændre virksomhedsformen, men at tilpasse ejer- og selskabsstrukturen til det konkrete generationsskifte.

Som det blev fremhævet i kapitel 2, omfatter de centrale skattefrie omstruktureringsformer aktieombytning, spaltning og tilførsel af aktiver. Fælles for reglerne er, at de giver mulighed for at foretage væsentlige strukturændringer uden samtidig realisationsbeskatning, når de respektive betingelser er opfyldt⁸⁶.

3.4.1 Skat

Det skatteretlige udgangspunkt ved omstrukturering er, at ændringer i selskabsstrukturen som udgangspunkt anses som skattepligtige dispositioner efter realisationsprincippet. Uden særlige

---

⁸⁶ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.1 Generelt om det objektive system*

undtagelsesregler ville eksempelvis overførsel af aktiver, udskillelse af aktiviteter eller etablering af holdingselskaber derfor kunne udløse betydelig beskatning.

Dette udgangspunkt fraviges imidlertid af reglerne om skattefri omstrukturering, herunder skattefri aktieombytning efter aktieavancebeskatningslovens § 36 samt skattefri tilførsel af aktiver og skattefri spaltning efter fusionsskattelovens §§ 15 c og 15 a, som under nærmere betingelser gør det muligt at gennemføre strukturændringer uden samtidig realisationsbeskatning. Reglerne bygger på et kontinuitetsprincip, hvor de skattemæssige værdier videreføres i den nye struktur frem for at blive realiseret og beskattet på omstruktureringstidspunktet⁸⁷.

Skattemæssigt indebærer dette, at virksomheden kan tilpasses strukturelt, uden at latente gevinster udløses på tidspunktet for omstruktureringen, hvor der samtidig er behov for at planlægge og gennemføre generationsskiftet. Det er centralt i generationsskiftesammenhæng, fordi nødvendige strukturændringer ellers selv vil kunne udgøre en selvstændig skattemæssig barriere for overdragelsen. Omstrukturering understøtter dermed det skattemæssige parameter ved at gøre det muligt at etablere den ønskede struktur uden realisationsbeskatning.

De skattemæssige fordele ved omstrukturering består dermed ikke udelukkende i, at beskatningen bortfalder, men i at den udskydes til et senere tidspunkt. Reglerne fungerer således på samme måde som succession og virksomhedsomdannelse ved at skabe en tidsmæssig forskydning af beskatningen. I generationsskiftesammenhæng har dette væsentlig betydning, fordi omstrukturering gør det muligt at etablere en ejer- og selskabsstruktur, som er bedre egnet til generationsskifte, uden at det udløser realisationsbeskatning.

Særligt etablering af holdingselskabsstrukturer gennem skattefri aktieombytning efter aktieavancebeskatningslovens § 36 har væsentlig praktisk betydning⁸⁸. Holdingselskaber gør det muligt at adskille ejerskab og drift samt skabe en mere fleksibel struktur for gradvis overdragelse og fremtidig kontrolfordeling. Samtidig kan spaltning efter fusionsskattelovens § 15 a og tilførsel af

---

⁸⁷ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.1 Generelt om det objektive system*

⁸⁸ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.4.1 Betingelser for skattefri aktieombytning uden tilladelse*

aktiver efter fusionsskattelovens § 15 c anvendes til at adskille aktiviteter eller placere bestemte aktiver i særskilte selskaber forud for generationsskiftet^{89 90}.

Fordelene ved de skattefrie omstruktureringsregler er imidlertid underlagt omfattende betingelser. Ved skattefri aktieombytning er det eksempelvis en betingelse, at det erhvervende selskab opnår bestemmende indflydelse over det erhvervede selskab, jf. ABL § 36, stk. 1. Herudover gælder der et holdingkrav på tre år, jf. ABL § 36, stk. 6. Tilsvarende gælder der ved skattefri spaltning og tilførsel af aktiver krav om skattemæssig kontinuitet samt objektive betingelser om blandt andet overførsel af aktiver og passiver og vederlæggelse i kapitalandele, jf. FUSL §§ 15 a og 15 c.

De skattefrie omstruktureringsregler illustrerer således et lovgivningsmæssigt ønske om at muliggøre nødvendige strukturelle tilpasninger uden realisationsbeskatning. Værnsregler, herunder holdingkravet, har derimod til formål at forhindre, at reglerne anvendes som et middel til blot at udskyde beskatning uden et reelt strukturelt formål⁹¹.

De skattemæssige muligheder afhænger derfor ikke alene af, at reglerne eksisterer, men i høj grad af, om virksomhedens konkrete struktur gør det muligt at opfylde de gældende betingelser. Omstrukturering understøtter dermed det skattemæssige parameter væsentligt, men fordelene er fortsat betingede og strukturelt afhængige.

3.4.2 Likviditet

Likviditetsparameteret ved omstrukturering knytter sig særligt til spørgsmålet om, hvorvidt nødvendige strukturændringer kan gennemføres uden en samtidig skattebetaling, som forøger den økonomiske belastning. I generationsskiftesammenhæng kan dette være relevant, hvis det ønskes, at virksomheden skal tilpasses gennem eksempelvis etablering af holdingselskaber, opdeling af selskabsaktiviteter eller tilførsel af aktiver.

Særligt holdingselskabsstrukturer kan have væsentlig praktisk betydning i generationsskiftesammenhæng. Ved at placere ejerskabet i et holdingselskab bliver det lettere at gennemføre gradvise overdragelser og senere strukturændringer uden direkte påvirkning af

---

⁸⁹ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.2.1 Hovedregler vedrørende spaltning*

⁹⁰ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.3.1 Betingelser for skattefri tilførsel af aktiver uden tilladelse.*

⁹¹ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.1 Generelt om det objektive system*

driftsselskabets likviditet og kapitalgrundlag. Samtidigt giver det mulighed for at placere opsparede værdier uden for driftsrisikoen. Likviditetsmæssigt betyder dette ikke blot, at strukturændringen kan ske uden realisationsbeskatning, men også at den fremtidige kapitalbinding og risikoplacering kan forbedres.⁹²

Det er imidlertid væsentligt at fastholde, at omstrukturering ikke fjerner de økonomiske byrder, men forskyder dem. De latente skatteforpligtelser videreføres fortsat i strukturen, hvilket indebærer, at den skattemæssige belastning alene udskydes til et senere tidspunkt. Likviditetsfordelene er samtidig betinget af, at de skattefrie regler kan anvendes. Hvis betingelserne ikke er opfyldt, vil strukturændringerne som udgangspunkt udløse realisationsbeskatning, hvilket kan skabe betydeligt likviditetspres.

Analysen peger derfor på, at omstrukturering understøtter likviditetsparameteret ved at gøre det muligt at tilpasse selskabsstrukturen uden samtidig skattemæssig belastning. Fordelen er hovedsageligt strukturel, idet reglerne reducerer den umiddelbare økonomiske påvirkning af de dispositioner, som ofte er nødvendige for at gennemføre generationsskiftet hensigtsmæssigt.

3.4.3 Kontrol

Kontrolmæssigt udgør omstrukturering en væsentlig mulighed. Hvor kapitalselskabet generelt giver mulighed for at regulere kontrol gennem kapitalandele og vedtægter, gør omstrukturingsmulighederne det muligt mere præcist at tilpasse ejer- og kontrolstrukturen til familiens konkrete ønsker.

Særligt holdingstrukturen har væsentlig betydning i denne sammenhæng. Etablering af holdingselskaber gennem aktieombytning gør det muligt at samle kontrollen over driftsselskabet i en overliggende struktur, hvilket kan understøtte både gradvis overdragelse og fortsat kontrol hos overdrageren⁹³.

Tilsvarende kan spaltning og tilførsel af aktiver anvendes til at adskille forskellige aktiviteter eller ejerinteresser, således at generationsskiftet kan tilrettelægges mere målrettet. Det kan være relevant i tilfælde, hvor flere erhververe skal overtage forskellige dele af virksomheden, eller hvor bestemte aktiver ønskes adskilt fra den aktive drift. Omstrukturering giver dermed mulighed for en mere

---

⁹² Serup, s. 665-666

⁹³ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.4.1 Betingelser for skattefri aktieombytning uden tilladelse.*

nuanceret kontrolstruktur end den, der følger af den oprindelige selskabsstruktur alene. Muligheden for løbende at tilpasse ejerforholdene styrker i væsentligt omfang kontrollen over generationsskiftets gennemførelse.⁹⁴

Fordelene er imidlertid fortsat afhængige af de skattemæssige regler og værnsregler. Muligheden for at etablere kontrolstrukturer kan således være begrænset af holdingkrav, successionsbetingelser og øvrige skattemæssige bindinger. Kontrolparameteret afhænger derfor fortsat af samspillet mellem de selskabsretlige muligheder og de skattemæssige rammer.

3.4.4 Fleksibilitet

Fleksibilitetsparameteret ved omstrukturering må vurderes i lyset af muligheden for at tilpasse selskabsstrukturen til familiens konkrete forhold, virksomhedens udvikling og de skattemæssige rammer. Dette kan eksempelvis være relevant ved etablering af holdingselskaber, opdeling af aktiviteter eller adskillelse af forskellige ejerinteresser.

Omstrukturering gør det muligt at tilrettelægge generationsskiftet gradvist og kombinere forskellige overdragelsesformer. Hvis formålet er en gradvis overdragelse, kan virksomheden eksempelvis omstruktureres til en holdingstruktur. Er formålet derimod at udskille bestemte aktiver, kan reglerne om tilførsel af aktiver anvendes, mens spaltning kan benyttes, hvis virksomheden ønskes fordelt mellem flere erhververe. Omstrukturering skaber således mulighed for at tilpasse generationsskiftet ud fra familiens konkrete forhold.

Fleksibiliteten er imidlertid betinget af de skattemæssige værnsregler, herunder særligt holdingkravet ved skattefri aktieombytning uden tilladelse, som kan begrænse mulighederne for efterfølgende dispositioner, jf. ABL § 36, stk. 6. Omstrukturering forudsætter derfor betydelig planlægning. Dette stiller krav til de ressourcer selskabet har adgang til i forbindelse med generationsskiftet, hvis fordelene skal bevares.

Den samlede vurdering er derfor, at omstrukturering i væsentligt omfang understøtter fleksibilitetsparameteret, fordi reglerne gør det muligt at tilpasse generationsskiftet til den konkrete

---

⁹⁴ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.3.1 Betingelser for skattefri tilførsel af aktiver uden tilladelse*

families behov og virksomhedens struktur. Fordelen er imidlertid fortsat betinget af, at omstruktureringen kan gennemføres inden for de gældende skattemæssige og selskabsretlige rammer.

3.4.5 Delkonklusion

Overordnet set understøtter omstrukturering mulighederne i væsentligt omfang gennemførelsen af et effektivt generationsskifte, men ikke uden visse begrænsninger.

I relation til skat og likviditet gør reglerne om skattefri omstrukturering det muligt at gennemføre nødvendige strukturtilpasninger uden samtidig realisationsbeskatning og uden væsentlig umiddelbar likviditetsbelastning. Dette har afgørende betydning i generationsskiftesammenhæng, fordi de nødvendige strukturændringer dermed ikke i sig selv bliver en skattemæssig eller likviditetsmæssig barriere for generationsskiftets gennemførelse.

Den væsentligste betydning af omstrukturering knytter sig imidlertid til kontrol- og fleksibilitetsparametrene. Omstrukturering gør det muligt at etablere holdingselskaber, gennemføre gradvise overdragelser, adskille aktiviteter og tilpasse ejerstrukturen til familiens konkrete forhold. Dette giver mulighed for at individualisere generationsskiftet på en måde, som hverken den personligt drevne virksomhed eller den uændrede selskabsstruktur nødvendigvis understøtter i samme omfang.

Fordelene er imidlertid betinget af, at den skattefri omstrukturering gennemføres inden for gældende skatte- og selskabsretlige betingelser, herunder holdingkravet og kravene til skattefri omstrukturering. Herudover er det afgørende, at den efterfølgende struktur fortsat kan klassificeres som aktiv erhvervsvirksomhed, hvis målet er at bevare adgangen til succession og de tilknyttede afgiftsmæssige lempelser. Omstrukturering kræver derfor betydelig planlægning og korrekt tilrettelæggelse forud for generationsskiftet.

Den samlede vurdering er således, at omstrukturering åbner for muligheder, som ikke kan opnås i den personligt drevne virksomhed, og som heller ikke nødvendigvis følger af kapitalselskabsformen alene. Hvor selskabsstrukturen skaber det grundlæggende udgangspunkt, gør omstrukturering det muligt løbende at tilpasse denne struktur, således at generationsskiftet i højere grad kan tilgodese alle fire analyseparametre samlet.

Omstrukturering illustrerer dermed specialets grundlæggende betragtning om, at generationsskifte ikke alene vedrører selve overdragelsen, men også de forudgående og efterfølgende strukturelle dispositioner, som gør det muligt at anvende de skatte- og selskabsretlige regler effektivt i praksis.

3.5 Opsamling af analyse

Dette kapitel har til formål at sammenkoble de delresultater, der blev frembragt gennem analysen af henholdsvis overdragelse af personligt drevne virksomheder, overdragelse af selskaber, virksomhedsomdannelse og øvrige omstrukturingsmuligheder. Formålet er ikke at gentage delkonklusionerne, men at vurdere dem samlet i lyset af specialets problemformulering om, i hvilket omfang samspillet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler understøtter gennemførelsen af et effektivt generationsskifte i familieejede virksomheder. Kapitlet tager udgangspunkt i de fire analyseparametre skat, likviditet, kontrol og fleksibilitet, som i kapitel 2 blev opstillet som det analytiske vurderingsmoment.

Analysen i kapitel 3 viste, at det afgørende spørgsmål ikke alene er, om den enkelte regel formelt eksisterer, men om virksomhedens konkrete struktur gør reglen anvendelig i praksis. Det er netop i dette samspil, at forholdet mellem skatte- og selskabsretten får sin betydning. Regelsættet må derfor vurderes samlet, hvor skatteretten fastlægger beskatningens udgangspunkt, undtagelser og værnsregler, mens selskabsretten fastlægger de organisatoriske og kontrolmæssige rammer for, hvordan overdragelsen kan gennemføres.

Det følgende afsnit har til formål at undersøge samspillet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler, strukturens betydning for reglernes anvendelighed og en samlet vurdering af analyseparametrene.

3.5.1 Samspillet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler

Gennem analysen er det blevet belyst, hvordan de skatte- og selskabsretlige regler er funktionelt afhængige af hinanden. Det skatteretlige udgangspunkt er realisationsbeskatning, hvor beskatningen som udgangspunkt udløses ved afståelse af virksomheden eller kapitalandelene. Skatteretten indeholder imidlertid en række undtagelser, som har til formål at lette generationsskifter, herunder skattemæssig succession, skattefri virksomhedsomdannelse og skattefri omstrukturering. Reglerne om skattemæssig succession og skattefri virksomhedsomdannelse følger af henholdsvis kildeskattelovens § 33 C, aktieavancebeskatningslovens § 34 og virksomhedsomdannelseslovens §§

1-6, mens reglerne om skattefri aktieombytning, skattefri spaltning og skattefri tilførsel af aktiver følger af aktieavancebeskatningslovens § 36 samt fusionsskattelovens §§ 15 a og 15 c.

Selskabsretten bidrager ikke med mulighederne for skattemæssige lempelser, men i stedet med de strukturelle muligheder, som gør de skatteretlige lempelser anvendelige i praksis. Kapitalselskabet udgør et selvstændigt juridisk retssubjekt, hvor kapitalejerne alene hæfter med deres indskud, samtidigt med at ejerskabet er opdelt i kapitalandele, jf. SLL § 1, stk. 2 og SLL §§ 45-48. Den selskabsretlige struktur gør det muligt at adskille de økonomiske rettigheder fra stemmerettigheder, indbygge omsættelighedsbegrænsninger, etablere kapitalklasser og overdrage virksomheden gradvist.

Det betyder, at mens skatteretten regulerer, hvordan overdragelsen kan ske uden umiddelbar skattebelastning, stiller selskabsretten i højere grad de strukturelle rammer til rådighed for, at overdragelsen kan gennemføres med mulighed for bevarelse af familiens kontrol. Denne forskel mellem skatte- og selskabsrettens funktion forklarer samtidig den væsentlige forskel i understøttelsen af et effektivt generationsskifte mellem personligt drevne virksomheder og kapitalselskabet, som er blevet påvist i kapitel 3.

I personligt drevne virksomheder forbedrer kildeskattelovens § 33 C det skatteretlige udgangspunkt ved at muliggøre succession, men virksomhedsformen er ikke omfattet af selskabslovens strukturelle regler. Det betyder, at virksomheden ikke kan anvende det selskabsretlige regelsæt til at foretage gradvise overdragelser eller til opdeling af økonomiske og ledelsesmæssige beføjelser. Omvendt er selskabsstrukturen ikke i sig selv tilstrækkelig, hvis selskabet falder uden for successionsreglernes anvendelsesområde eller rammes af *pengetanksreglen*. Samspillet mellem skatte- og selskabsretten indebærer derfor ikke, at regelsættene kan erstatte hinanden, men derimod at de gensidigt forudsætter hinanden, hvis generationsskiftet skal tilgodese alle fire analyseparametre.

De ændringer, der blev gennemført på baggrund af L 123, ændrer ikke ved dette grundlæggende samspil mellem skatte- og selskabsretten. Ændringerne indeholder imidlertid en række lempelser af de skatte- og afgiftsmæssige rammer, herunder nedsættelse af bo- og gaveafgiften, indførelse af retskrav på skematisk værdiansættelse samt udvidelse af successionsmulighederne for aktive ejendomsvirksomheder. L 123 må dermed ses som en justering af de eksisterende regler inden for de strukturelle rammer, der allerede følger af gældende skatte- og selskabsret.

3.5.2 Strukturens betydning for reglernes anvendelighed

En central pointe i dette speciale er, at virksomhedens struktur ikke alene udgør et organisatorisk spørgsmål, men i høj grad er afgørende for, om regelsættet kan anvendes hensigtsmæssigt i praksis. Den strukturelle forudsætning blev allerede inddraget i kapitel 2, hvor virksomhedsform, virksomhedsomdanning og omstrukturering blev behandlet som det strukturelle udgangspunkt for analysen. Denne forudsætning blev senere bekræftet i kapitel 3, hvor anvendelsesområdet af de skatte- og selskabsretlige regler viste sig at være forskelligt afhængigt af, om virksomheden var personligt drevet eller organiseret som et kapitalselskab.

Den strukturelle betydning kommer ligeledes til udtryk i praksis, hvor mulighederne for skattemæssig succession er begrænset til aktive erhvervsvirksomheder. Højesteret fastslog i SKM2023.168.HR, at successionsreglerne i aktieavancebeskatningslovens § 34 er begrundet i et hensyn til aktive erhvervsvirksomheder, og at vurderingen af passiv kapitalanbringelse må bero på en konkret vurdering. Successionsreglerne er dermed ikke tiltænkt som en generel ordning til overførsel af opsparet formue, men som en likviditetslettelse målrettet aktive erhvervsvirksomheder.

Dette belyser et centralt proportionalitetshensyn i lovgivningen. På den ene side er afgrænsningen nødvendig for at forhindre, at successionsreglerne anvendes uden reel erhvervmæssig aktivitet. På den anden side medfører afgrænsningen, at virksomheder med økonomisk og familiemæssigt sammenlignelige forhold kan blive behandlet forskelligt afhængigt af deres aktiviteter og struktur. Denne problemstilling har været særligt tydelig før L 123, hvor udlejning af fast ejendom som udgangspunkt blev anset som passiv kapitalanbringelse, jf. SKM2024.199.SR.

L 123 må i denne sammenhæng anses som et forsøg fra lovgivningsmæssig side på at justere proportionaliteten i lovgivningen. Ved indsættelsen af aktieavancebeskatningslovens § 34, stk. 7, og ændringen i kildeskatteloven kan aktiv udlejning af fast ejendom nu omfattes af successionsreglerne, hvis de lovbestemte betingelser er opfyldt. Overdrageren skal enten besidde en ejerandel på mere end 50 pct. eller råde over mere end 50 pct. af stemmerne, og væsentlige aftaler om virksomhedens drift må ikke i overvejende grad varetages af uafhængig tredjemand.⁹⁵

---

⁹⁵ Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession*

Det er væsentligt, at betingelsen kan opfyldes enten gennem ejerandel eller stemmekontrol, idet dette indebærer, at bestemmende indflydelse kan være tilstrækkelig til at opretholde successionsadgangen. L 123 skaber dermed en tættere sammenhæng mellem selskabsrettens kontrolbegreb og de skatteretlige successionsregler, idet den selskabsretlige mulighed for at bevare kontrol nu i højere grad understøttes skattemæssigt.

3.5.3 Vurdering af analyseparametre

Specialets analysedel havde til formål at belyse, i hvilket omfang de gældende skatte- og selskabsretlige regler understøtter gennemførelsen af et effektivt generationsskifte ud fra analyseparametrene skat, likviditet, kontrol og fleksibilitet. Sammenholdes analyseparametrene på tværs af kapitlerne, kan det konkluderes, at de fire analyseparametre ikke understøttes i samme grad af regelsættet. Skat og likviditet er de parametre, hvor lovgivningen har størst direkte påvirkning gennem reglerne om skattemæssig succession, skattefri virksomhedsomdannelse og skattefri omstrukturering. Kontrol og fleksibilitet er i højere grad afhængige af, om det selskabsretlige regelsæt kan anvendes. Dette forudsætter, at virksomheden drives som kapitalselskab eller kan omdannes hertil.

Det skattemæssige parameter må overordnet set vurderes til at understøtte et effektivt generationsskifte. Selvom det skatteretlige udgangspunkt er realisationsbeskatning, indeholder kildeskattelovens § 33 C, aktieavancebeskatningslovens § 34 og virksomhedsomdannelsesloven centrale undtagelser, som gør det muligt at gennemføre generationsskifter uden umiddelbar beskatning. Hertil kommer reglerne om skattefri omstrukturering, som gør det muligt at tilpasse virksomhedens struktur uden udløsning af realisationsbeskatning. En væsentlig begrænsning ved de skattemæssige lempelser er imidlertid, at anvendelsen ikke udelukkende er betinget af generationsskifteformålet, men også af virksomhedens struktur og aktiviteter. Disse betingelser er med til at begrænse reglerens anvendelsesområde i praksis.

Likviditetsparameteret er i høj grad påvirket af den skatte- og afgiftsmæssige belastning ved generationsskiftet. Reglerne om succession, skattefri virksomhedsomdannelse og skattefri omstrukturering medfører, at beskatning kan udskydes, mens nedsættelsen af bo- og gaveafgiften fra 15 pct. til 10 pct. reducerer den umiddelbare afgiftsmæssige belastning. Herudover bidrager retskravet på skematisk værdiansættelse til øget forudsigelighed omkring afgiftsgrundlaget. Det må imidlertid fremhæves, at successionsreglerne alene indebærer en udskydelse af beskatningen, idet den latente skat videreføres til erhververen og først realiseres på et senere tidspunkt. Tilsvarende

indebærer nedsættelsen i bo- og gaveafgiften alene en reduktion af den afgiftsmæssige belastning og ikke et bortfald heraf.

I forhold til kontrolparameteret er der væsentlig forskel mellem personligt drevne virksomheder og kapitalselskabet. I den personligt drevne virksomhed kan kontrollen ikke opdeles i kapitalandele eller adskilles fra det økonomiske ejerskab. Kapitalselskabet giver derimod mulighed for at etablere kapitalklasser, afvigende stemmerettigheder og vedtægtsmæssige omsættelighedsbegrænsninger, jf. SLL §§ 45-48. Dette gør det muligt at overdrage økonomiske rettigheder gradvist uden samtidig at overføre den bestemmende indflydelse over virksomheden. Kontrolparameteret er derfor væsentligt bedre understøttet i kapitalselskabet end i den personligt drevne virksomhed.

Fleksibilitetsparameteret er tilsvarende præget af væsentlig forskel mellem virksomhedsformerne. I selskabsstrukturen og gennem de selskabsretlige omstrukturingsmuligheder kan generationsskiftet tilrettelægges gradvist ved anvendelse af holdingstruktur, spaltning og tilførsel af aktiver. Det er samtidig en af de væsentlige årsager til, at virksomhedsomdannelse og omstrukturering i kapitel 3 blev beskrevet som et centralt led i generationsskifteplanlægningen. Omvendt er anvendelsen af det selskabsretlige regelsæt betinget af værnsregler, som begrænser mulighederne for efterfølgende dispositioner. Dette gælder eksempelvis holdingkravet i aktieavancebeskatningslovens § 36, hvorefter aktierne som udgangspunkt ikke må afstås i en periode på tre år efter en skattefri aktieombytning. Fleksibiliteten er derfor ikke udelukkende afhængig af adgangen til de muligheder, som de selskabsretlige regelsæt tilføjer, men kræver ligeledes den rette planlægning og strukturtilpasning.

Overordnet viser analysen, at skatte- og likviditetshensynene i høj grad er lovgivningsmæssigt betinget, mens kontrol- og fleksibilitetshensynene i højere grad afhænger af den selskabsretlige struktur. Understøttelsen af et effektivt generationsskifte forudsætter derfor i mange tilfælde enten, at virksomheden allerede er etableret i selskabsstrukturen, eller at der er mulighed for at omdanne virksomheden hertil. Samspillet mellem de skatteretlige regler om succession og selskabsrettens strukturelle muligheder er derfor afgørende for at kunne foretage et effektivt generationsskifte af familieejede virksomheder.

4. Vurdering af L 123

På baggrund af redegørelsen i kapitel 2 og analysen i kapitel 3 er det nærliggende at afslutte specialet med en samlet vurdering af, hvilken betydning de ændringer, der blev gennemført på baggrund af lovforslag L 123, har haft for generationsskifte i familieejede virksomheder. For dette speciale er det særligt relevant, at lovforslaget medførte en nedsættelse af bo- og gaveafgiften til 10 pct. ved visse generationsskifter, indførelse af et retskrav på skematisk værdiansættelse samt udvidede muligheder for skattemæssig succession ved overdragelse af aktive ejendomsvirksomheder gennem ændringerne af *pengetankreglen*⁹⁶.

L 123 må overordnet forstås som et lovgivningsmæssigt forsøg på at forbedre de skattemæssige og afgiftsmæssige rammer for generationsskifte, samtidig med at de eksisterende værnsregler og afgrænsninger i vidt omfang opretholdes. Spørgsmålet er imidlertid, i hvilket omfang ændringerne reelt løser de problemstillinger, som analysen i kapitel 3 identificerede i relation til skat, likviditet, kontrol og fleksibilitet.

4.1 Betydningen af L 123 for generationsskifte

I lovforslaget er det angivet, at formålet med nedsættelsen af bo- og gaveafgiften er at reducere den likviditetsmæssige belastning, som afgiften kan medføre ved generationsskifte og dermed gøre det lettere for næste generation at videreføre familieejede virksomheder⁹⁷. I hørings svarene blev det endvidere fremhævet, at retskravet på en skematisk værdiansættelse kan bidrage til større forudsigelighed og retssikkerhed ved generationsskifte⁹⁸. I relation til specialets analyseparametre er det særligt skat og likviditet, der dermed styrkes direkte.

Betydningen af L 123 består imidlertid ikke alene i afgiftsnedsættelsen. I høringsmaterialet blev det fremhævet, at det er positivt, at parterne får en valgmulighed mellem at anvende den skematiske model og en værdi opgjort til handelsværdien⁹⁹. Den efterfølgende administrative praksis indikerer desuden, at en valgt skematisk beregnet værdi ikke uden videre kan tilsidesættes alene med henvisning til, at handelsværdien måtte være kendt eller kunne opgøres anderledes. Dette fremgår af SKM2026.16.SR, hvor et konkret tilbud om overtagelse af aktierne ikke blev tillagt betydning for

---

⁹⁶ Skatteministeriet: L 123, Tillæg C, *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*

⁹⁷ Erhvervsministeriet: *Regeringen sætter retningen for fremtidens erhvervsliv*

⁹⁸ Skatteministeriet: L 123, Bilag 1, *Samlede høringssvar (22. januar 2025) s. 65*

⁹⁹ Skatteministeriet: L 123, Bilag 1, *Samlede høringssvar (22. januar 2025) s. 99*

værdiansættelsen, idet parterne havde valgt at anvende retskravet på skematisk værdiansættelse. Retstilstanden bliver dermed mere forudsigelig end under den tidligere ordning, hvor værdiansættelsen i højere grad var præget af skønsmæssige vurderinger.

De gennemførte ændringer har også væsentlig betydning i relation til ejendomsvirksomheder. Før L 123 blev udlejning af fast ejendom som udgangspunkt anset for passiv kapitalanbringelse og dermed ofte afskåret fra succession og de tilknyttede afgiftsmæssige lempelser, jf. SKM2024.199.SR. Dette udgjorde en væsentlig begrænsning for familieejede virksomheder med udlejningsaktivitet, hvilket Dansk Erhverv fremhævede i høringsfasen. *”Dansk Erhverv har længe kæmpet for at sikre, at virksomheder, der beskæftiger sig med udlejning af fast ejendom, blev underlagt en helt almindelig aktivitetsvurdering på lige fod med andre familieejede virksomheder. Derfor glæder det os meget, at dette nu ser ud til at blive til virkelighed”*¹⁰⁰. Ved ændringen i aktieavancebeskatningsloven kan aktiv udlejningsvirksomhed nu undtages fra kvalifikationen som passiv kapitalanbringelse i relation til successionsreglerne, når de lovbestemte aktivitetskrav er opfyldt, jf. ABL § 34, stk. 7. Dermed udvides adgangen til succession og den reducerede bo- og gaveafgift til virksomheder, som tidligere faldt uden for ordningen.

Vedtagelsen af L 123 ændrer dog ikke ved specialets grundlæggende betragtning om, at generationsskifte fortsat må forstås som en samlet proces, hvor virksomhedens struktur er afgørende for reglernes praktiske anvendelighed. Afgiftsnedsættelsen og den skematiske værdiansættelse forudsætter fortsat, at betingelserne for succession er opfyldt, herunder ejertidskrav og krav om aktiv deltagelse.

De ændringer, der blev gennemført på baggrund af L 123, forbedrer dermed de skattemæssige og afgiftsmæssige rammer for generationsskifte. Det ændrer dog ikke ved, at mulighederne fortsat afhænger af virksomhedens struktur og evnen til at tilrettelægge generationsskiftet inden for de gældende skatte- og selskabsretlige rammer.

4.2 Kritisk vurdering og fortsatte udfordringer

I relation til retssikkerhed og proportionalitet viser høringsprocessen til L 123, at de indkomne bemærkninger i et vist omfang har haft betydning for lovforslagets endelige udformning. Her

---

¹⁰⁰ Skatteministeriet: L 123, Bilag 1, *Samlede hørings svar (22. januar 2025) s. 14*

fremhæver både Advokatrådet og Dansk Industri, at retskravet på skematisk værdiansættelse udgør et væsentligt retssikkerhedsmæssigt fremskridt, fordi generationsskifter dermed i højere grad kan planlægges på et forudsigeligt grundlag.¹⁰¹

Det ændrer imidlertid ikke ved, at vedtagelsen af lovforslaget stadig medfører betydelige retlige usikkerheder. Den mest nærliggende kritik knytter sig til de undtagelser, der er gjort fra retskravet på skematisk værdiansættelse, herunder undtagelserne omkring nystartede virksomheder og virksomhedens aktivitet. Dansk Erhverv og Advokatrådet gjorde i høringsfasen gældende, at undtagelserne svækker selve formålet med retskravet, fordi de netop genåbner for konkrete skøn og dermed for den usikkerhed, som lovforslaget havde til formål at begrænse¹⁰². Skatteministeriet fastholdt omvendt, at undtagelserne er nødvendige, fordi den skematiske model ikke er meningsfuld ved nystartede virksomheder eller virksomheder, hvis væsentligste aktivitet består i udvikling og ejerskab af immaterielle aktiver, der endnu ikke har givet afkast¹⁰³. Retligt set er denne begrundelse saglig og forenelig med lovens formål, men samtidig indebærer formuleringen en skønsmæssig vurdering af, hvornår den skematiske model ikke kan anses for meningsfuld, hvilket nødvendiggør en nærmere udfyldning gennem administrativ praksis og retspraksis¹⁰⁴.

De nye regler i relation til aktiv udlejningsvirksomhed må ligeledes vurderes nuanceret. Lovændringen er både velbegrunderet og nødvendig, fordi den retter op på en retstilstand, hvor ejendomsvirksomheder i vidt omfang var afskåret fra succession, selv om virksomheden reelt var aktivt drevet, jf. SKM2024.199.SR. Samtidig understøttes proportionaliteten af, at lovgiver har knyttet adgangen til succession til konkrete aktivitetskrav, ejertidskrav og værnsregler, jf. ABL § 34, stk. 7. Omvendt viser efterfølgende praksis, at vurderingen af, om der foreligger aktiv udlejningsvirksomhed, fortsat beror på en række konkrete forhold, herunder hvem der faktisk forhandler og indgår aftaler af væsentlig økonomisk betydning, og om ejeren reelt udøver den afgørende indflydelse på driften, jf. SKM2025.638.SR og SKM2026.16.SR, hvor Skatterådet ved vurderingen af aktiv udlejningsvirksomhed lagde vægt på, hvem der reelt varetog aftaler og beslutninger af væsentlig økonomisk betydning for udlejningsvirksomheden. Loven fjerner derfor

---

¹⁰¹ Skatteministeriet: L 123, Bilag 1, *Høringsskema (22. januar 2025)* s. 2 & 16-17

¹⁰² Skatteministeriet: L 123, Bilag 1, *Høringsskema (22. januar 2025)* s. 2 & 7

¹⁰³ Skatteministeriet: L 123, Bilag 1, *Høringsskema (22. januar 2025)* s. 2-3 & 7-8

¹⁰⁴ Skatteministeriet: L 123, Bilag 1, *Høringsskema (22. januar 2025)* s. 8 & 12

ikke usikkerheden, men flytter den snarere fra et spørgsmål om, hvorvidt udlejning overhovedet kan anses som erhvervsvirksomhed til spørgsmålet om, hvornår udlejningen er tilstrækkeligt aktiv.

En yderligere begrænsning ved L 123 er, at loven fortsat bygger på et snævert anvendelsesområde. Høringssvarene viser, at der blev efterspurgt lempelser vedrørende overdragelse til nære medarbejdere og generationsoverdragelser i meget små kapitalandele¹⁰⁵. Disse ønsker blev i hovedsagen afvist med henvisning til, at de faldt uden for den politiske aftale¹⁰⁶. Retligt er denne afgrænsning forsvarlig, men efterlader samtidigt et mindre sammenhængende regelsæt, fordi den successionsberettigede personkreds fortsat er bredere end den kreds, der kan opnå afgiftslempe¹⁰⁷. Dette svækker fleksibiliteten og understøtter specialets analyse af, at generationsskifte fortsat afhænger af virksomhedens konkrete struktur.

De praktiske udfordringer gør sig ligeledes gældende i relation til retssikkerhed og planlægning. At skatteministeren under lovbehandlingen udtrykkeligt har bekræftet, at der kan indhentes bindende svar om successionsbetingelserne, før gaveanmeldelsen indgives, er retssikkerhedsmæssigt positivt. *”En anmodning om bindende svar vedrørende succession vil ikke blive afvist, hvis anmodningen om bindende svar er indsendt før gaveanmeldelsen”*. Samtidigt illustrerer muligheden for forhåndsafklaring, at reglerne fortsat er komplekse, og at det i praksis kan være vanskeligt for parterne at vurdere, om betingelserne for succession er opfyldt uden en forudgående afklaring fra Skatteforvaltningen.¹⁰⁸

Den samlede vurdering er herefter, at de ændringer, der blev gennemført på baggrund af L 123, i væsentligt omfang forbedrer de skattemæssige rammer for generationsskifte i familieejede virksomheder, særligt ved at reducere likviditetsbelastningen og øge forudsigeligheden om værdiansættelsen. De gennemførte ændringer fremstår samtidig i vidt omfang proportionelle, idet lempelserne målrettes reelle erhvervsvirksomheder, mens værnsreglerne søger at forhindre, at ordningen anvendes til generel formueoverførsel eller omgåelse.

---

¹⁰⁵ Skatteministeriet: L 123, Bilag 1, *Høringsskema (22. januar 2025)* s. 6

¹⁰⁶ Skatteministeriet: L 123, Bilag 1, *Høringsskema (22. januar 2025)* s. 6

¹⁰⁷ Skatteministeriet: L 123, Bilag 1, *Høringsskema (22. januar 2025)* s. 2

¹⁰⁸ Skatteministeriet: L 123, *Endeligt svar på spørgsmål 17 (14. marts 2025)* s. 3

L 123 er imidlertid ikke udtryk for en endelig løsning på de udfordringer, som de gældende skatte- og selskabsretlige regler medfører. Usikkerhederne knytter sig særligt til rækkevidden af retskravet på skematisk værdiansættelse, de konkrete aktivitetskrav ved aktiv udlejningsvirksomhed og den fortsatte afhængighed af virksomhedens struktur. Hertil kommer, at ændringerne fortsat bygger på et forholdsvis afgrænset anvendelsesområde. De gennemførte ændringer må derfor anses som et væsentligt skridt i retning af mere hensigtsmæssige regler for generationsskifte. Dette ændrer imidlertid ikke ved specialets overordnede konklusion om, at gennemførelsen af et effektivt generationsskifte fortsat forudsætter betydelig planlægning samt en bevidst strukturel tilrettelæggelse af virksomheden og overdragelsen.

5. Konklusion

Dette speciale har haft til formål at undersøge, i hvilket omfang samspillet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler understøtter gennemførelsen af et effektivt generationsskifte i familieejede virksomheder. Med henblik på at besvare problemformuleringen er der i specialet opstillet fire analyseparametre, som er skat, likviditet, kontrol og fleksibilitet, der samlet har dannet grundlag for vurderingen af, om reglerne fungerer hensigtsmæssigt i praksis.

Det kan indledningsvist konstateres, at det skatteretlige udgangspunkt ved overdragelse af både personligt drevne virksomheder og kapitalandele i selskaber er realisationsbeskatning. Dette indebærer, at overdragelsen som udgangspunkt behandles som en skattemæssig afståelse, hvor latente gevinster beskattes på overdragelsestidspunktet. Reglerne om skattemæssig succession i kildeskattelovens § 33 C og aktieavancebeskatningslovens § 34 udgør centrale undtagelser hertil, idet de muliggør, at beskatningen udskydes ved overdragelse inden for den successionsberettigede personkreds. Tilsvarende giver virksomhedsomdannelseslovens §§ 1-2 og reglerne om skattefri omstrukturering mulighed for at gennemføre nødvendige strukturtilpasninger uden samtidig realisationsbeskatning, jf. ABL § 36 og FUSL §§ 15 a og 15 c. Disse regler understøtter hovedsageligt analyseparametrene skat og likviditet, fordi de reducerer den umiddelbare økonomiske belastning ved generationsskiftet.

Det er imidlertid væsentligt at fastholde, at de skatteretlige lempelser ikke indebærer, at beskatningen bortfalder. Reglerne medfører alene en tidsmæssig forskydning af beskatningen, hvor den latente skat

videreføres til erhververen eller i den nye struktur. Fordelen består derfor særligt i, at beskatningen flyttes til et tidspunkt og en struktur, hvor den er mere håndterbar.

Analysen har vist, at den personligt drevne virksomhed kun i begrænset omfang understøtter et effektivt generationsskifte. Succession efter kildeskattelovens § 33 C og lempelserne efter L 123 kan forbedre de skatte- og likviditetsmæssige vilkår, men virksomhedsformen er strukturelt begrænset af, at overdragelsen som udgangspunkt sker på aktivniveau. Dette gør det vanskeligere at gennemføre en gradvis overdragelse, differentiere ejerskabet og bevare kontrol hos overdrageren i en overgangsperiode. De skatteretlige regler kan således ikke kompensere for de selskabsretlige muligheder, som den personligt drevne virksomhed ikke giver adgang til.

Kapitalselskabet understøtter derimod i højere grad gennemførelsen af et effektivt generationsskifte. Den afgørende forskel er, at ejerskabet er opdelt i kapitalandele, hvilket gør det muligt at overdrage virksomheden helt eller delvist uden direkte overdragelse af de underliggende aktiver og passiver. Samtidigt giver selskabslovens regler om kapitalandele, kapitalklasser og vedtægtsmæssig regulering mulighed for at adskille økonomiske rettigheder fra stemmemæssig kontrol, jf. SLL §§ 45-48. Kapitalselskabet understøtter derfor hovedsageligt kontrol- og fleksibilitetsparametrene, fordi generationsskiftet kan tilrettelægges gradvist og tilpasses familiens konkrete forhold. Det afgørende for kapitalselskabets styrke er derfor samspillet mellem reglerne, hvor skatteretten reducerer den akutte skatte- og likviditetsmæssige belastning, mens selskabsretten giver de strukturelle muligheder, som gør det muligt at anvende de skattemæssige fordele på en måde, der samtidigt tilgodeser familiens konkrete forhold.

Kapitalselskabets fordele er imidlertid ikke ubetingede. Adgangen til skattemæssig succession efter aktieavancebeskatningslovens § 34 afhænger fortsat af, om selskabet opfylder de materielle betingelser, herunder kravet om aktiv erhvervsvirksomhed og afgrænsningen over for passiv kapitalanbringelse. *Pengetanksreglen* udgør derfor fortsat en væsentlig begrænsning for anvendelsen af successionsreglerne. Det afgørende er således ikke alene, at virksomheden drives i selskabsstruktur, men om selskabets konkrete aktivitet gør reglerne anvendelige i praksis.

Virksomhedsomdannelse og omstrukturering har i den forbindelse vist sig at være centrale redskaber i generationsskifteplanlægningen. Virksomhedsomdannelse gør det muligt at omdanne en personligt

drevet virksomhed til et kapitalsselskab uden umiddelbar realisationsbeskatning, når betingelserne i virksomhedsomdannelsesloven er opfyldt. Omdannelsen er ikke et generationsskifte i sig selv, men kan skabe det strukturelle grundlag for et senere generationsskifte. Omstrukturering forudsætter derimod, at virksomheden allerede er etableret som et kapitalsselskab, men giver mulighed for at optimere ejer- og selskabsstrukturen gennem eksempelvis holdingselskaber, spaltning og tilførsel af aktiver. Omstrukturering understøtter derfor hovedsageligt kontrol og fleksibilitet, men er samtidig betinget af overholdelse af skatteretlige værnsregler, herunder holdingkrav og kravene til skattefri omstrukturering. Selvom virksomhedsomdannelselse og omstrukturering ofte er nødvendige forudsætninger for at kunne understøtte gennemførelsen af et effektivt generationsskifte, medfører anvendelsen heraf ofte et større behov for planlægning, hvilket kan være ressourcekrævende.

På baggrund af analysen kan det konkluderes, at samspillet mellem skatte- og selskabsretten er afgørende for, om et generationsskifte kan gennemføres effektivt i praksis. Skatteretten fastlægger det skatteretlige udgangspunkt, undtagelserne hertil samt de værnsregler, der afgrænser reglernes anvendelsesområde. Selskabsretten fastlægger derimod de strukturelle rammer for, hvordan overdragelsen kan tilrettelægges, herunder mulighederne for gradvis overdragelse, kontrolbevarelse og differentiering af rettigheder. Regelsættene kan derfor ikke vurderes isoleret, men må vurderes i sammenhæng med hinanden.

Specialet viser samtidigt, at virksomhedens struktur er afgørende for reglernes praktiske anvendelighed. Det er ikke tilstrækkeligt, at reglerne formelt giver adgang til succession eller skattefri omstrukturering. Reglerne understøtter kun et effektivt generationsskifte, hvis virksomheden er etableret i en struktur, hvor de skattemæssige lempelser kan kombineres med de selskabsretlige muligheder. Dette gælder særligt i relation til adgangen til gradvis overdragelse, opretholdelse af familiens kontrol og muligheden for at tilpasse generationsskiftet til familiens konkrete forhold.

Den samlede vurdering af analyseparametrene viser endvidere, at analyseparametrene ikke kan vurderes uafhængigt af hinanden. Skat og likviditet er tæt forbundne, fordi tidspunktet for beskatningens indtræden har afgørende betydning for den økonomiske belastning ved generationsskiftet. Tilsvarende er kontrol og fleksibilitet indbyrdes afhængige, idet bevarelse af familiens kontrol ofte forudsætter mulighed for gradvis overdragelse og differentiering af

ejerbeføjelser. Det afgørende for generationsskiftets effektivitet er derfor ikke de enkelte regler isoleret, men hvordan de skatte- og selskabsretlige regelsæt fungerer i samspil med hinanden.

I relation til L 123 viser specialet, at de gennemførte ændringer har forbedret de skattemæssige rammer for generationsskifte. Nedsættelsen af bo- og gaveafgiften til 10 pct., indførelsen af et retskrav på skematisk værdiansættelse og udvidelsen af successionsmulighederne for aktive ejendomsvirksomheder styrker analyseparametrene skat og likviditet. L 123 forbedrer samtidig retssikkerheden og forudsigeligheden ved generationsskifte, særligt i relation til værdiansættelsen.

De ændringer, der blev gennemført på baggrund af L 123, ændrer imidlertid ikke ved specialets grundlæggende betragtning om, at virksomhedens struktur fortsat er afgørende for reglernes praktiske anvendelighed. Adgangen til de afgiftsmæssige og skattemæssige fordele forudsætter fortsat, at betingelserne for skattemæssig succession er opfyldt, herunder kravene til aktiv erhvervsvirksomhed og afgrænsningen over for passiv kapitalanbringelse. De gennemførte ændringer ophæver derfor ikke behovet for betydelig planlægning og strukturel tilrettelæggelse forud for generationsskiftet. Samtidig viser den kritiske vurdering, at der efter vedtagelsen af L 123 fortsat består væsentlige retlige usikkerheder. Dette gælder særligt rækkevidden af de nye regler om skematisk værdiansættelse og afgrænsningen af aktiv udlejningsvirksomhed. L 123 har dermed reduceret en del af den tidligere usikkerhed, men ikke fjernet den. Retstilstanden må derfor fortsat forventes udviklet gennem praksis, særligt i relation til værnsreglernes anvendelse og grænserne for aktiv erhvervsvirksomhed.

Den samlede konklusion er herefter, at samspillet mellem de gældende skatte- og selskabsretlige regler i betydeligt omfang understøtter gennemførelsen af et effektivt generationsskifte i familieejede virksomheder. Understøttelsen er imidlertid stærkest i kapitalselskabet, hvor de skatteretlige lempelser kan kombineres med selskabsrettens muligheder for kontrolbevarelse, gradvis overdragelse og fleksibel ejerstruktur. For personligt drevne virksomheder er understøttelsen mere begrænset, fordi de skatteretlige regler ikke i samme grad kan afhjælpe de strukturelle begrænsninger, der følger af virksomhedsformen. Det afgørende for et effektivt generationsskifte er derfor ikke alene adgangen til skattemæssige lempelser, men om virksomheden har eller kan bringes i en struktur, hvor reglerne kan anvendes hensigtsmæssigt i praksis.

6. Litteraturliste

Kilder vedrørende ændringsloven L 123

Skatteministeriet: *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Offentliggjort den 28. juni 2024.

Skatteministeriet: L 123, Tillæg C, *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 8. april 2025.

Skatteministeriet: L 123, Tillæg A, *Skriftlig fremsættelsestale (22. januar 2025)*.

Skatteministeriet: L 123, Bilag 1, *Samlede hørings svar (22. januar 2025)*.

Skatteministeriet: L 123, Tillæg A, *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Fremsat den 22. januar 2025.

Skatteministeriet: L 123, Bilag 1, *Hørings skema (22. januar 2025)*.

Skatteministeriet: L 123, *Endeligt svar på spørgsmål 17 (14. marts 2025)*.

Afgørelser

SKM2008.876.LSR

SKM2023.168.HR

SKM2024.199.SR

SKM2026.16.SR

SKM2025.638.SR

Juridiske vejledninger

Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.A.6.2.1 Gaveafgift*. Version 3.16 - 30.01.2026.

Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.C.1.1.1. Begrebet selvstændig erhvervs virksomhed*. Version 3.16 - 30.01.2026.

Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. A.D.4.1 Virksomhedsformer og deres hæftelse*. Version 3.16 - 30.01.2026.

Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.5.2.1 Skattefri fusion - en introduktion*. Version 3.16 - 30.01.2026.

Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.1 Generelt om det objektive system.*
Version 3.16 - 30.01.2026.

Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.4.1 Betingelser for skattefri aktieombytning uden tilladelse.* Version 3.16 - 30.01.2026.

Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.2.1 Hovedregler vedrørende spaltning.*
Version 3.16 - 30.01.2026.

Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.D.7.3.1 Betingelser for skattefri tilførsel af aktiver uden tilladelse.* Version 3.16 - 30.01.2026.

Skatteministeriet: *Den Juridiske Vejledning 2026-1. C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession.*
Version 3.16 - 30.01.2026.

Bøger

Munk-Hansen, Carsten, DJØF Forlag, 2018, 2. udgave, 1. oplag: *Retsvidenskabsteori*

Høilund, Dorte, Hans Reitzels Forlag, 2022, 4. udgave, 1. oplag: *Retssikkerhed og juridisk metode*

Munk-Hansen, Carsten, DJØF Forlag, 2021, 2. udgave, 1. oplag: *Den juridiske løsning - Introduktion til den juridiske metode*

Hansen, Lone L. & Werlauff, Erik, DJØF Forlag 2022, 3. udgave, 1. oplag: *Den juridiske metode - en introduktion*

Palmer Olsen, Henrik, DJØF Forlag, 2025, 2. udgave, 1. oplag: *Lærebog i juridisk metode*

Serup, Michael, Karnov Group Danmark A/S, 2019, 3. udgave, 1. oplag: *Generationsskifte - Omstrukturering*

Præstegaard, Thomas & Eriksen, Hans Henrik Bonde, Karnov Group Danmark A/S, 2024, 3. udgave, 1. oplag: *Skattefri virksomhedsomdannelse - en praktisk håndbog og lovkommentar*

Internetsider

Dansk Erhverv: *Danskerne undervurderer beskæftigelsen i de familieejede virksomheder.*

Dato: 26.04.2026

<https://www.danskerhverv.dk/politik-og-analyser/analyser/2022/november/danskerne-undervurderer--beskaftigelsen-i-de--familieejede-virksomheder/>

Erhvervsministeriet: *Regeringen sætter retningen for fremtidens erhvervsliv.* Dato: 03.02.2026

<https://www.em.dk/aktuelt/nyheder/2024/jun/regeringen-saetter-retningen-for-fremtidens-erhvervsliv->

Rapporter

Vækst i Generationer: *Danskernes holdning til familieejerskab*, analyserapport, 2025. Dato: 26.04.2026

<https://igenerationer.dk/fakta/ny-undersogelse-stor-opbakning-til-familieejede-virksomheder-blandt-danskerne>

Danmarks Eksport- og Investeringsfond: *Status på nystiftede virksomheder i 2024*. Dato: 18.02.2026

<https://eifo.dk/videnshub/ivaerksaetteraaret-2024-flere-kvindelige-founders-og-aps-er>

7. Bilag

Skærbillede af antal anslag

	Sider	64
	Ord	18.102
Tegn (uden mellemrum)		124.592
Tegn (med mellemrum)		142.460
	Afsnit	343
	Linjer	1.880